વૈષ્ણવ ધર્મનાં સઘળાં પુસ્તકો અમારે ત્યાંથી મળશે.

॥ श्रीगोकुलेशोजयति ॥

શ્રીગોકુલનાથજીકૃત ૨૪ વચનામૃત

તથા

૮૪ વૈષ્ણવની નામાવળીના શ્લોક તથા ધોળ, ૭૮ ભગવદી (શ્રીગોકુલેશજીના)નું ધોળ, ગોવર્દ્ધનવાસી, નિત્યલીલા મોટી.

રચી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

લલ્લુભાઈ છગનલાલ દેસાઈ.

ચંગપોળ, ખતરીપોળ—અમદાવાદ.

સં. ૧૯૭૨ પ્રથમાવૃત્તિ. પ્રત. ૨૦૦૦ સ. ૧૯૧૬

શ્રી કૃષ્ણાબ્દ. ૫૧૪૨ શ્રી વલ્લભાબ્દ. ૪૩૮

અમદાવાદ—શ્રી રામકૃષ્ણ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં શા. મગનલાલ હરિવલ્લભદાસે છાપ્યું.

કીંમત રૂ. ૦—૨—૦

(શ્રીગોકુલેશજીના ઘરના સેવકોને તો ખાસ વધામણી.)

શ્રી ગોકુલેશજીનાં ધોળ તથા પદ સંગ્રહ.

શ્રીગુસાંઇજીના ચતુર્થ લાલજી આ શ્રીગોકુલેશજીએ ભૂતળ ઉપર પધારી પોતાની ૭૦ વર્ષની વૃદ્ધવયે જહાંગીર પાદશાહ સામે ધર્મનું દ્વંદ્વ યુદ્ધ કરી, માલા, તિલક અને ધર્મની અડગ ટેક ટકાવી સમસ્ત પુષ્ટિમાર્ગ ઉપર મહત્ ઉપકાર કર્યો છે. તેમના નામથી ભાગ્યેજ કોઇ પણ વૈષ્ણવ અજ્ઞાત હશે! અમોએ આ શ્રીગોકુલેશજીના પ્રાગટ્યની વધાઈ તથા ધોળપદનો સંગ્રહ ઘણાંજ પ્રાચિન પુસ્તકોમાંથી સતત્ પ્રયત્ને એકત્ર કરી બહાર પાડયો છે. પ્ર. ૧ લું—જન્મોત્સવની વધાઇ, પ્ર. ૨ જું. પલના, ઢાઢી. બાલલીલાનાં પદ, પ્ર. ૩ જું—પ્રાગટ્યનાં શોભન, રંગ રંગનું ધોળ, છઠ્ઠીની રાત્રે ગાવાનું ધોળ, પ્ર. ૪ પ્રાગટ્યનાં ધોળ, પ્ર. ૫ મું—નિત્ય ચરિત્રનાં પદ, પ્ર. ૬ ઠું—મંગલાથી શયન પર્યંતનાં પદ, પ્ર. ૭ મું—બારમાસિક ઉત્સવનાં પદ. પ્ર. ૮ મું. વસંત, ધમાર, ડોલ, પ્ર. ૯ મું—વિવાહનાં પદ, શોભન, ધોળ, પ્ર. ૧૦ મું—માળા પ્રસંગનાં, કિર્તન, પદ, ધોળ, પ્ર. ૧૧ મું—વિનતીનાં ધોળ, પ્ર. ૧૨ મું—આશ્રયનાં પદ, પ્ર. ૧૩ મું—શ્રી લક્ષ્મણલાલજી માહારાજનાં ધોળ, પ્ર. ૧૪ મું—શ્રી કન્હૈયાલાલજી માહારાજનાં ધોળ, પ્ર. ૧૫ મું—શ્રીવલ્લભલાલજી માહારાજનાં ધોળ, ૭૮ ભગવદીયનું ધોળ, તથા બેઠકોની યાદી, મૂળપુરૂષથી શ્રી ગોકુલેશજી સુધી તથા તે પછી હાલ સુધી શ્રી ગોકુલની ગાદીએ જે જે બાળકો થયા તેમની વંશાવળી, ૮૪ વૈષ્ણવની નામાવળીના શ્લોક (શ્રીગોકુલેશજી કૃત) વગેરે મળી. આ ગ્રન્થમાં લગભગ ૭૦૦ ધોળ પદનો મહાન્ સંગ્રહ આપ્યો છે. તેમજ શ્રીગોકુલેશજી, શ્રી કન્હૈયાલાલજી, શ્રીવલ્લભલાલજીનો એમ ૩ ફોટા પણ આપ્યા છે. છતાં કીંમત ફક્ત રૂ ૧-૦-૦ રૂપીઓ એક રાખી છે.

લલ્લુભાઈ છગનલાલ દેસાઈ. ચંગપોળ, ખતરીપોળ—અમદાવાદ.

॥ श्री कृष्णायनमः ॥

॥ श्री गोकुलेशोजयति ॥

अथ श्रीगोकुलनाथजी कृत

२४ वचनामृत.

मंगलाचरण.

वन्देऽहं गोकुलाधीशं भगवंतं कृपानिधिं ।
पावनो या मुनेजातः कलौघोरे द्विजेषुयः ॥ १ ॥

એક સમય પુષ્ટિમાર્ગીય સિદ્ધાંત શ્રીગોકુલનાથજીને શ્રીગુસાંઈજી સોં પૂછયો, તબ શ્રીગુસાંઈજી ચાચાહરિવંશજી તથા નાગજીભટ્ટ આદિ

અનેક ભગવદીયનકે અર્થ શ્રીગોકુલનાથજીપ્રતિ આપ અપને પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત શ્રીમુખસોં કહે. સો સુનિકે ચાચાહરિવંશજી તથા નાગજીભાઈ આદિ અંતરંગ ભગવદીય અપને મનમેં બહોતહી પ્રસન્ન ભયે. તાપાછેં શ્રીગોકુલનાથજી આપ અપની બેઠકમેં પધારે; સો શ્રીગુસાંઇજી કે વચનામૃત કો અનુભવ સિદ્ધાંત અપને મનમેં કરત હેં. તા સમે શ્રીગોકુલનાથજીકે સેવક કલ્યાણભટ્ટજીને આયકેં શ્રીગોકુલનાથજીસોં દંડોત કિયે, તબ શ્રીગોકુલનાથજી બોલે નહીં. આપુતો પુષ્ટિમાર્ગીય સિદ્ધાંતકે રસમેં મગ્ન હોઇ અનુભવ કરતહેં. તબ કલ્યાણભટ્ટજી હાથ જોરિકેં ઠાડે હોય રહે. તાપાછે ચાર ઘડીમેં શ્રીગોકુલનાથજી ઊંચી દ્રષ્ટિ કરિકેં કલ્યાણભટ્ટકી ઓર દેખે. તબ ફેરિ કલ્યાણભટ્ટજીને દંડવત્ કિયે, તબ શ્રીગોકુલનાથજી આપ કલ્યાણભટ્ટસોં આજ્ઞા કીયે જો તુમ કબકે આયેહો. તબ કલ્યાણભટ્ટજીને આપસોં વિનતી કીની જો મહારાજ મોકોં આયે તો ચાર ઘડી ભઈ હે. તબ શ્રીગોકુલનાથજી પ્રસન્ન હોય કેં શ્રીમુખસોં આજ્ઞા કીયે, જો આજ શ્રીગુસાંઈજી અપનેં પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત મોસોં કહે હે; સો પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિ તો મહા કઠિન હેં, સો બનત નાહિં હે. તબ કલ્યાણભટ્ટજીને શ્રીગોકુલનાથજીતેં વિનતી કીની જો મહારાજ કછુ હમારે લાયક હોયસો કૃપા કરિકેં હમસોં કહિયે. હમકોં આપકે શ્રીમુખકે વચન સુનિવેકો મહામનોરથહે. ઓર પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિતો

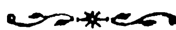
બતની મહા કઠિનહે, પરંતુ હમકોં તો સુનિવેકોહુ અતિ દુર્લભહે. યહ વચન સુનિકે શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટકે ઉપર બહોત પ્રસન્ન ભયે, તબ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કીયે, જો યહ વાર્તા ઓરકે આગે કહિવેકી નહીં હે. તુમ ભગવદ્ ભક્તહો ઓર તુમકો પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિ સુનિવેમેં અત્યંત પ્રીતિહે, તાતેં તુમસોં કહત હેં; સો મન લગાયકે સુનિયો, તથા હૃદયમેં ધારણ કરિયો. અબ શ્રીગોકુલનાથજી ભગવદીયકે લક્ષણ તથા પુષ્ટિમાર્ગીય સિદ્ધાંત કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહતહેં:—સો પ્રથમ તો અન્યાશ્રય ન કરનો. અન્યાશ્રય મહા બાધકહે. ઓર આશ્રયતો એક શ્રીનાથજીકોહી કરનો. સો આશ્રય સિદ્ધ ભયેતેં, સર્વ કાર્ય હોતહે, ઓર યહલોક મેં તથા પરલોક મેં સબ ઠિકાનેં સુખ પાવતહે. સો યહ જાનિકે આશ્રયતો એક શ્રીજીકોહી કરનો. સો આશ્રયકો હેત યહ હે જો અપને પ્રભુ વિના ઓર કાહુકોં ન માને, ઓર દુસરેસોં ભૂલકે મનોરથ ન કરે, ઓર અન્ય અવતારનકી અપેક્ષા ન રાખે, જીવ તથા દેહ કાહુકી અપેક્ષા ન રાખે. તાતેં યહ વાતતો બહુત કઠિન-હે. સો કાહે તેં જો યહ સંસાર તો વૃક્ષ રૂપ હે. ઓર યા સંસાર રૂપી વૃક્ષમેં દોય ફળ હે, સો દોય ફળ કોન કોનસે, એકતો સુખ, એક દુઃખ. સો દોય ફળ યામેં લાગત હે. ઓર સંસાર રૂપી વૃક્ષકી શાખાતો અનેક હે. તિનકી શાખા સો મનકે તરંગ હે,

ઓર વૃક્ષ હે તાકો મૂલ જડ હે, સો બુદ્ધિહે, ઓર સમય પાયકે યા વૃક્ષકો મોહ રૂપી વયાર લાગતહે, સો વા વયારસોં વાકે ડાર શાખા અપની રક્ષા ચાહતહેં, ઓર ફળહેં, સો અપને ગિરનેસોં ડરપતહે, સો યા મોહ રૂપી વિયાર કે ડરતેં ડાર શાખા ફૂલ ફુલ તુટનતેં ડરતહેં, ઓર અપને મુખ્ય તો વૃક્ષકી જડહે સો દ્રઢહે તાતે વૃક્ષકો ડર નાહીંહે. સો ડાર શાખા ફળ પત્ર અપને મૂલકો દ્રઢ જાનત નાહીંહેં, તાતે અત્યંત ભય કરિકેં દુખિત હોતહેં; તેસેઈ યહ જીવહેં. સંસાર રૂપી વૃક્ષકું મોહરૂપી વયારકો ડરહે. તાકો દુઃખ દૂર કરવેકો અપને મૂલકો વિચારનોં. જો અપને મૂલ તો શ્રીભગવાનહેં, તિનકો જાનત નહીં, તાતે અપને મૂલકો ભુલી ગયેહેં; ઓર યા અવિદ્યા કરિકેં એસો વિચાર રહત નાહીં, જો હમારો મૂલ ભગવાન હે. સો સર્વોપર દ્રઢહે. હમકો યા મોહરૂપી વયારકી ચિંતા નાહીંહે, ઈતની બુદ્ધિ દુષ્ટ સ્વભાવ કરિકે, જીવકો રહત નાહીંહે, કયોંકિ મોહરૂપી વયારકે ડરતેં ડરપતહેં, ઓર યા સંસારમેં અનેક પ્રકારકેં દુઃખ સુખ પાવતહેં; તેસેઈ યા મનુષ્યકો યા સંસારમેં અહંતા મમતાત્મક વૃક્ષરૂપીહે, ઓર ડાર યાકો કુટુંબ હે, ઓર શાખા યાકી સ્ત્રી પુત્ર પરિવારહેં, પત્ર મનકે તથા દેહ સંબંધી અનેક મનોરથકે તરંગહેં, ઓર ફલતો દોય સુખ દુઃખહેં; ઓર મૂલ યાકે ભગવાન હેં, એસે અવિદ્યા કરિકે મોહ

રૂપી વયાર લાગેહેં, તબ યહ અપને મનમેં અત્યંત ભયભીત હોતહેં, ઓર અપને મનમેં કહેહેં જો યા વયારતેં ગિરૂંગો, યહ સંસારકે ભય કરિકેં અપને મૂલ ભગવાનકો ભૂલિ ગયોહે, ઓર અપને કુટુંબરૂપી ડાર શાખા સોં લપટાતહેં, ઓર ઉનસોં મિલિકેં અનેક પ્રકારકે દુઃખ સુખકો અનુભવ કરતહે. યહ વૃક્ષરૂપી મનુષ્યકોં માયારૂપી અવિદ્યા લાગીહેં, તાતેં મોહકે વશ હોયકે ડરપતહે, જો મેરે કુટુંબ સ્રી પુત્રાદિકનકો દુઃખ હોયગો, યહ ચિંતા યાકો મોહ રૂપી વયાર લાગેતેં હોતહેં,તાતેં અપને મૂલ ભગવાનહે, સો દ્રઢ હેં, સો મોકોં લૌકિક અલૌકિકકી ચિંતા નાહીં હે, સો ભૂલી જાતહે. તબ લૌકિક કુટુંબ મિલિકે યાકોં અન્યાશ્રય કરાવતહેં. સો યા પ્રકાર કરતહેં, ઓર લૌકિકમેં કોઇ તો કહતહેં, જો તુમ કોઇ દેવતાકોં મનાવોં, તુમકો સુખ હોયગો, તુમારો ભલો હોયગો, ઓર કોઇ કહતહેં, જો તુમારો મિત્ર ભલો હોય તો મિલોગે, તબ તુમારો કષ્ટ દુર હોયગો, ઓર કોઇ કહતહેં, જો દેવીકી માનતા કરેતેં ભલો હોયગો. યહ દુર્બુદ્ધિ જીવ એસેં કરત હે, તબ યહ જીવ અન્યાશ્રય કરતહે, સો જયોં જયોં કરતહેં ત્યોં ત્યોં શ્રીઠાકુરજી સોં દુરિ પરતહેં, સો અન્યાશ્રય કરીકેં ભગવાનતેં બહિર્મુખ હોતહેં. ઓર મોહરૂપી વયાર કેસીહે જો જીવકો ભ્રમ ઉપજાવત હે. ઓર દ્રઢ અનન્ય ભક્ત હે સો તો અન્યાશ્રય સર્વથા નહીં

કરતહેં, ઓર જબ કછુ લૌકિક સુખ દુઃખ જીવકો હોતહેં તબ યહ દ્રઢતા રાખતહેં, જો શ્રીજી કરેંગે સો હોયગો, મેં તો દાસહોં, સુખ દુઃખ તો દેહકે પ્રારબ્ધ સોં હોતહેં,સો દેહકુ ભોગેતેં છુટેગો એસી દ્રઢતા રાખની. ઓર એસી દ્રઢતા રાખતહેં, તિનકોં દુઃખ તત્કાલ નિવૃત હોતહેં. પ્રથમ તો ભગવદિયકોં દુઃખ નાહિં હોત, ઓર હોતહેં સો પાછિલે પ્રારબ્ધસોં હોતહે, સો યે ભગવદીય માનત નાહીં. યા પ્રકાર દ્રઢ આશ્રય શ્રીઠાકુરજીકો કરે તાકોં ભગવદીય કહિયે. ઓર જો વૈષ્ણવ હોયકે અન્યાશ્રય કરતહે, ઓર અસમર્પિત વસ્તુ ખાતહેં. તાસોં શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી બહુત દુર રહતહેં; યહ નિશ્ચય જાનનો. સો યહ સમજીકેં વૈષ્ણવકો યહ યોગ્યહે જો અન્યાશ્રય ન કરનો. અસમર્પિત ન ખાનોં. તાતેં અપનેં મનમેં દૃઢ આશ્રય એક શ્રીજીકોહી કરનોં, તબ વૈષ્ણવ યા લોક પરલોકમેં સુખ પાવેં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ કહેહેં.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત પ્રથમ વચનામૃત સંપુર્ણમ્.

વચનામૃત ૨ જું.

અબ દુસરો વચનામૃત શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ કહતહેં:—જો વૈષ્ણવકોં પ્રાણીમાત્ર ઉપર દયા રાખની, જો કુંજરતેં

ચેંટી પર્યંત સબમેં એકહી જીવ જાનનો. છોટે બડે સબ જીવ પ્રભુકે હેં. અંતર્યામી સબમેં એકહીહે, ઓર પ્રતિબિંબ ન્યારે દિસતહેં. યહ જાનકે ભગવદીયકું હિંસાતે અત્યંત ડરપત રહનો. આપનતેં શીત ઉષ્ણ સબમેં વિચારત રહનો, ઓર કાહુકો હૃદય કલ્પાવનો નહીં, વચન, મન, દેહતેં સબકો ભલો કરનો, આપકો વચન મન દેહતેં ન્યારો રહેનો. સુખ દુઃખતેં દુરિ રહેનો. તાતેં વૈષ્ણવ હોય કેં પ્રાણીમાત્ર ઉપર દયા રાખનો. યહ શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવકોં આજ્ઞા કીયેહેં.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત દુસરો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૩ જું.

અબ તીસરો વચનામૃત શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટસોં કહતહેં:—જો વૈષ્ણવકોં સદા પ્રસન્ન રહનો, ઓર દુઃખ સુખ દોઉનકો એક બરાબર કરિકે જાનનો. સુખતેં હર્ષ હોય. ઓર દુઃખતેં કલેશ હોય સો ન કરનો ઓર વૈષ્ણવતે દીન હોય પ્રીતિ રાખેં. ઓર અહર્નિશ શ્રીજીકો ધ્યાન રાખેં. દ્રવ્યાદિકકું સુમાર્ગમેં, ગુરૂસેવા; વૈષ્ણવ સેવામેં ઊઠાવેં. ઓર અપને શરીરભોગાર્થ ન ઉઠાવેં ઓર લૌકિક વૈદિક આવશ્યક હોય તો સંકોચ સહિત પ્રભુકોં દિખાય આજ્ઞા લઇ ઉઠાવેં. ઓર વૈષ્ણવ પાસ માન છોડિકેં જાય, ઓર

નિઃશંક હોયકેં ભગવદ્દસ્મરણ કરેં. જહાં ભગવદ વાર્તામેં સંકોચ હોય, તહાં ભગવદ્ધર્મ ન બઢે, ઓર સંદેહ રહે. તાતેં સંદેહકી નિવૃતિ હોય તહાં પ્રીતિ બઢે, ઓર જ્ઞાન હોય. ઓર અપની દેહ અનિત્ય કરિ જાને, તબ મદ ન હોય, ઓર કાહુકો બુરો ન હોય, દુઃખમેં ધીરજ ધરેં. તાકો ઉત્તમ વૈષ્ણવ જાને. યા પ્રકાર શ્રી ગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કીયે હે.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત તીસરો વચનામૃત સંપૂર્ણમ.

વચનામૃત ૪ થું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવનકો ચોથો લક્ષણ કહતહેં:—જો ભગવદિયકોં ક્રોધ ન કરનોં, તાંકો કારણ યહહે જો ક્રોધ હે સો ચાંડાલકો સ્વરૂપ હે. સો જહાં ક્રોધ હોય તહાં ભગવદ્ધર્મ તથા ભગવાન ન રહે. ક્રોધ હોત હેં, તબ ભગવદ્ભાવ જાત રહતહેં. ઓર ક્રોધહેં સો અગ્નિરૂપહે, ભગવદ્ ધર્મકોં નાશ કરતહે. જાકોં ક્રોધ બહુત હોતહેં, સો ક્રોધાવેશસેં અશુદ્ધ રહતહેં. જેસેં ચાંડાલકે સ્પર્શતેં સચૈલ સ્નાન કરનોં પડે એસો એ દુરાચારીહે. સો ક્રોધતેં જીવકો સચૈલ સ્નાન કરનોં પડે, નહિતો હાથ પાંવતો ધોવનો, ઓર સોલહે કુરલા(કોગળા) કરનો, ચરણામૃત લેંય મનમેં શાંત હોય તબ ક્રોધાવેશતેં છુટે. તાતેં ભગવદ્ધર્મ, ભગવદ્દસ્મરણ

પવિત્ર હોય કે કરે. ઓર ક્રોધાવેશમેં દેહ છુટે તો નર્કમેં પડે તથા અધોગતિ હોય, કયોં જો. "तामसानां अधोगतिः"

ઓર વિના કારણ, ભગવદ્સેવા સંબંધ વિના ક્રોધ કરે તો શ્વાન યોનિ પાવે. ઓર લોભતેં કાહુકો દ્રવ્ય ચુરાવે ઓર પુછેતેં ક્રોધ કરતહે સો સર્પયોનિકું પાવતહેં, ઓર કોઈ વૈષ્ણવકોં ઈર્ષા કરકે ભગવદ્સેવા, ભગવદ્ધર્મ, કીર્તન આદિમેં પ્રતિબંધ કરિકેં છુડાવેં, સો વહ કુંભીપાક નરકકો કીડા સાઠ હજાર વર્ષ તાંઇ હોતહે, પાછેં સુકર, કુકર, સર્પ ઇત્યાદિક યોનિકું પાવેંહે. તાતે ભગવદ્ધર્મ સંબંધી વાર્તા સાધારણહૂ હોય તાસોં વિઘ્ન ન કરનોં. ઓર જો ક્રોધ ઇર્ષા કરીકેં કાહુકે ઘરમેં અગ્નિ લગાવતહેં સો તીનો પાપ કરી કેં નર્કમેં પડતહેં, ઓર ઇર્ષા તથા ક્રોધતેં કાહુકો વિષ દેતહેં, અથવા જલમેં ડુબાવતહેં, તથા શસ્ત્ર લે આપઘાત કરતહેં, સો નર્ક ભોગકે સર્પ યોનિકું પાવતહેં. તિનસો દશગુણો પ્રાયશ્ચિત કરતહેં તબ શુદ્ધ હોતહેં. ક્રોધ સઘરે ધર્મનમેં બાધક હેં. મહા દુર્બુદ્ધિ હોય કે અજ્ઞાનતેં કરતહેં, તાતે મન લગાયકેં ક્રોધકો નિવારન કરનો. સો ભગવદ ઇચ્છારૂપી ખડગતેં દૂરિ કરે. ઓર ક્રોધ કરિકેં ગુરૂકી નિંદા કરે, તથા કઠિન વચન બોલે સો મુસક હોય, પાછે સર્પ યોનિકુ પાવે હે, તો પાછેં પ્રેતયોનિ પાવતહેં. ઓર ભગવદ્ અર્થ વિના માતા પિતા સોં ક્રોધ કરત હેં સો દરિદ્રી

હોત હેં. ઓર વૈષ્ણવસોં ક્રોધ કરતહેં તિનકો સઘરો સુકૃત ધર્મકો નાશ હોતહે. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી આપ કલ્યાણભટ્ટસોં આજ્ઞા કિયેહેં. સો ક્રોધકો મહા દોષહે, સો કહેતે પાર ન આવેં. સો યાસોં સાવધાન રહેનો.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત ચતુર્થ વચનામૃત સંપૂર્ણમ.

વચનામૃત ૫ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવનકોં પાંચમો લક્ષણ કહતહેં:—જો વૈષ્ણવ હોયકેં એક શ્રી ભગવાનકોહી આશ્રય જાનેં. ઓર ભગવદ્સેવા વિષેં એકાગ્ર ચિત્ત રાખે, પરમ ફલરૂપ જાનેં, ઓર લૌકિક વૈદિકમેં મનકી ચંચલતા ન રાખેં, ઓર શ્રીજીકો સ્વરૂપ શ્રીભાગવતમેં તથા પુષ્ટિમાર્ગીય ગ્રંથનમેં કહ્યોહે, સો તિનકો દર્શન કરિ ધ્યાન હૃદયમેં રાખે. જેસે ભગવદ્નામ સ્મરણ કરે, તેસેહી અપને ગુરૂકે નામકો હૃદયમેં સ્મરણ જપ કરે. ભગવદ કટાક્ષ, અંગ, વસ્ત્ર, આભરણમેં અપનો મન લગાયકેં ચિંતવન કરેં, તથા અનેક લીલા હેં તિનકો ચિંતવન કરેં. ઓર ભગવદનામ વિના જો ક્ષણ જાય તો હૃદયમેં ઉસાસ લેં કેં તાપ કરેં. ઓર અસ્પર્શમેં સ્નાન કરી ચરણામૃત તથા શ્રી યમુનાજીકી રજમુખમેં

૬૭૮૭

મેલે, દોઉ નેત્રનસોં લગાય માથે ધરેં, હૃદયસોં લગાવે, તબ અલૌકિક દૃષ્ટિ હોય, તબ ભગવદ્ ધર્મ માથેં બિરાજે તબ હૃદય શુદ્ધ હોય, ઓર ભગવદ્ મંદિરમેં જાય તો છોટી મોટી સેવા અપનો ભાગ્ય માનિકેં કરેં, પાત્ર માંજેં, મંગલભોગ ધરિ સજ્યા ફેરિકેં સમારેં, મંગલ આરતી કરી તિથિ વાર ઉત્સવ દેખિ અભ્યંગ કરાવેં. ઓર જેસો સ્વરૂપ તેસો પુષ્ટિમાર્ગ અનુસાર, તિથિ, ઋતુકે અનુસાર સિંગાર કરેં, ઓર સેવા સિંગાર વિષે ચિતકો ઉદ્વેગ સંકલ્પ વિકલ્પ ન કરેં. ઓર અપને મનમેં અપરાધકો ભય રાખેં. શ્રીમહાપ્રભુજીકી કૃપા તેં અપનોં ભાગ્ય જાનિકે સેવા કરે. મંગલા, રાજભોગ, ઉત્થાપન, સેન કરાય સાંકર, તારો લગાય, વસ્તુ સામગ્રીકી ચોકસી રાખેં. પાછેં રાત્રીકો વૈષ્ણવનસોં મિલિકેં ભગવદ્વાર્તા કીર્તન અવશ્ય કરનો. ઓર કોઇ વૈષ્ણવ ન મિલે તો એતન્માર્ગીય ગ્રંથનકી ટીકા દેખે. એતન્માર્ગીય વૈષ્ણવનમેં જાયકેં વાર્તા કરે, સુને. જેસે સેવામેં આલસ્ય ન કરેં તેસે વૈષ્ણવ મિલાપમેં આળસ ન કરે. દોઉ હોય તબ ભક્તિ બઢે. જો ભગવદ્ સેવા ન બને તો હુ વૈષ્ણવકો સંગ ન છોડે. તો દૈન્ય હોય. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવનસોં આજ્ઞા કિયે.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકે પંચમ વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૬ ઠું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી છઠ્ઠો લક્ષણ કહતહેં:—જો વૈષ્ણવે સેવા, ભગવદ્‌સ્મરણ, ભગવદ્‌ધર્મ ઇનમેં પાખંડ ન કરનો. ઓર કાહુકે દિખાયવેકે અર્થ, પુજા અર્થ, ઉદ્ધારાર્થ ન કરે. અપનો સહજ ધર્મ જાનેં, જૈસે બ્રાહ્મણ ગાયત્રી જપે. લાભ સંતોષસું સેવા કરે. "एक कालो द्विकालो वा" ઓર વિવેક વિના પુજા સેવા કરે તો નર્કમેં પડે, ઓર પાખંડીકી પૂજા, સેવા પ્રભુ અંગીકાર ન કરેં. યા પ્રકાર સોં શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ કહેં હેં.

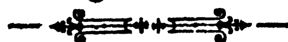
ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજી કૃત છઠ્ઠો વચનામૃત સંપૂર્ણમ.

વચનામૃત ૭ મું.

અબ શ્રી ગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવનસોં સપ્તમો વચનામૃત કહતહેં:—જો વૈષ્ણવ હોય કે કાહુકો અપરાધ ન દેખે અથવા સુને નહી. યદ્યપિ કાનનસોં સુનેં ઓર આંખિનસોં દેખેં પરંતુ મનમેં રંચકહું ન લાવે. યહ જાને જો મેં માયાવાદ રૂપી અવિદ્યામેં પર્યો હું. સો મોકોં દોષ દીસતહેં, ઇનમેં રંચકહુ દોષ નહીં હે. ઉત્તમોત્તમ દેખે. મધ્યમ દેખકે કહેં. દુષ્ટ જુઠી સાચી લગાય ઇર્ષા કરે,કોઇસોં ખોટો કામ કરેં,અપરાધ કરે તો હુ વાકોં ભૂલિ જાય. વાકોં પ્રસન્ન કરિકે સંકોચ છુડાવનો. ભલો કાર્ય

હોય સો ગુણકો પ્રકાશ કરે. યા પ્રકાર ચલે તો પ્રભુ કૃપા કરિકે અપની ભક્તિકો દાન કરે. સો યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ પુષ્ટિ માર્ગીય સિદ્ધાંત કહેહે.

ઈતિ શ્રી ગોકુલનાથજી કૃત સપ્તમ વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૮ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ આઠમોં લક્ષણ કહતહે:—જો વૈષ્ણવ હોય સો સાચો હોય, ઓર લૌકિક અલૌકિકમેં કપટ ન રાખે. ઓર ભગવદીયસોં મિથ્યા ન બોલે, ઉનકી ટહલ સેવા કરે, ઉનસોં ભગવદ્ ચર્ચા કરે, ઉનકે હૃદયકો ભાવ તથા પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત અપને હૃદેમેં ધારણ કરે; ઓર વારંવાર અપને મનમેં વિચારે. ભગવદ વાતા કો હેતુ સમજે. ભગવદીય સોં દીન વ્હે રહનો, ઓર ભગવદીયકે આગે અપની બડાઇ ન કરની, ઓર આજ્ઞા ઉલંઘન ન કરની, ઉનસોં સ્નેહ બહુત રાખનો. શ્રી ઠાકુરજીકી લીલા વાર્તાકો પ્રકાશ ન જાનત હોય તો દીન હોય કે ભગવદીયસોં પુછનો, અપની યોગ્યતા ન જતાવની, ઉન ભગવદીયન કે આગે ભગવદ્ વાર્તા ચર્ચા કરની. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કીયે હે.

ઇતિ શ્રી ગોકુલનાથજી કૃત અષ્ટમ વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૯ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી ઓરહુ આજ્ઞા કરતહેં:—જો કોઉ નિંદા દુર્વચન કહેં તાકો ઉત્તર ન દેનોં, સબ સહન કરનો, અપનેં મેં દોષ જાની ઉનસોં ક્રોધ ન કરનોં. અપને મનમેં ખેદ ન કરનો. ઓર ઉનસોં બહુત વિરોધ હોય તો નેક દુરિ રહેનો. ઉનકે કૃત્ય દેખીકેં દોષ બુદ્ધિ રંચકહુ ન કરનોં,ઉનસોં જય શ્રીકૃષ્ણકો વ્યવહાર રાખનો. ઉનકી નિંદા ન કરની. યા પ્રકાર વૈષ્ણવનકે અપરાધ તેં ડરપત રહનો. એસેં ડરપત રહેં તાકો સર્વ કાર્ય સિદ્ધ હોય. પ્રભુ કૃપા કરિ કેં હૃદેમેં પધારેં. નિંદા સહની યહ વૈષ્ણવનકોં સર્વોપર પરમ ધર્મહે. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કીયેહેં.

ઇતિશ્રી ગોકુલનાથજી કૃત નવમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૧૦ મું.

અબ ઓર હુ શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવનકું દસમો લક્ષણ કહતહેં:—જો શ્રીઠાકુરજીકી સેવા કાહુકે ભરોસે ન રાખે. અપને સેવ્ય સ્વરૂપકી સેવા આપુહી કરની.ઓર ઉત્સવાદિ સમય અનુસાર અપનેં વિત્ત સમાન, વસ્ત્ર, આભુષણ, ભાંતિભાંતિકે મનોરથ કરિ સામગ્રી કરની. શ્રીઠાકુરજીકે યહાં નિત્ય નૌતમ ઉત્સવજાની પ્રસન્ન

રહનો અમંગલ ઉદાસીન કબહુ નરહનોં ઓર સામગ્રી જો ઉત્સવમેં અપને ઘરકી કહીહે, સો રીતિ પ્રમાણ યથાશક્તિ કરનો જો દ્રવ્ય હોય તો શ્રીકૃષ્ણકે અર્થ લગાવનો, કૃપણતા નાહીં કરનો. ઓર ભગવદ્ સેવા કરિકેં શ્રી ઠાકોરજીતેં કછુ માગનો નાહીં. યા રીતિ સોં નિષ્કામ હોય શ્રીઠાકુરજીકી સેવા કરની. ઓર જો સુતકી હોય, વૃદ્ધિ હોય, રોગાદિ પ્રતિબંધ આય પડે તો, અપુને સુજાતિ વૈષ્ણવપેં સેવા કરવાવની; ઓર સુજાતિ વૈષ્ણવ ન હોય તો મર્યાદી વૈષ્ણવકો કછુ દ્રવ્ય દેકે સેવા કરાવની. ઓર જો મરજાદી વૈષ્ણવ ન હોય તો સમર્પનીપેં સેવા કરાવની, ઓર સમર્પની વૈષ્ણવ ગામમેં ન હોય, તો નામધારી વૈષ્ણવસોં પટ વસ્ત્ર થેલી હાથમેં પહેરાયકેં શ્રીઠાકુરજીકી સેવા કરાવની, સાક્ષાત્ શ્રીઠાકુરજીકો સ્પર્શ ન કરાવનોં, ઓર યાકે હાથકી સખડી અનસખડી શ્રીઠાકોરજી આરોગેં પરંતુ આપુનકો બડો પ્રતિબંધ આય પડે તો લેનોં; ઓર પ્રતિબંધ છુટે તબ એક વ્રત કરે તથા ભેટ કાઢે, તબ શ્રીઠાકુરજીકો સ્પર્શ કરનોં. ઓર અન્ય માર્ગીયપેં શ્રીઠાકુરજીકી સેવા ન કરાવે. નામધારી ન મિલે તો આપુઇ પટ વસ્ત્રસોં સેવા કરે. શ્રીઠાકુરજી પોઢેહીં આરોગેં; પરંતુ ઓરસોં સર્વથા નાહીં કરાવનો. જો શરીર સર્વથા ન ચલે તો શ્રીઠાકુરજીકો ગાંમકે વૈષ્ણવ તથા ઓર ગામકો વૈષ્ણવ હોય તિનકે ઘર પધરાવનો. ઓર મન કરિકેં તાપ કરે જો ભગવદ્

સેવા ન બઈ તાતે મન લગાયકે માનસી સેવા કરની યા પ્રકારસોં સેવા પહલે કરી હોય તાહી પ્રકારસોં સેવા કરની. ઓર માનસી સેવાકો પ્રકાર યહહે,જો અપને મનમેં શ્રીઠાકુરજીકો ધ્યાન કરિકેં શ્રીઠાકુરજી, શ્રીઆચાર્યજી, શ્રીગુસાંઇજીકે બાલક જીનસોં સમર્પણ કિયો હોય, શ્રીજી તથા સાતોં સ્વરૂપ અપને ગુરૂકે સેવ્યસ્વરૂપ હોય તિનકો નિયમ પુર્વક અંતઃકરણસોં દંડવત્ કરનોં; પાછેં મનહી કરિકેં મંગલ ભોગ ધરિ મંગલા આરતી કરેં, પાછેં અભ્યંગ સ્નાન, અંગવસ્ત્ર, આભુષણ ઋતુકે અનુસાર ધરાવે. યા પ્રકાર રાજભોગ, ઉત્થાપન, સેન પર્યંતકી ભાવના કરની, પરંતુ મનમેં સંતોષ ન રાખે, યહ જાને જો મોસોં સાક્ષાત્ હસ્તસોં સેવા કબ કરાવેગેં, સો ભગવદ્ સેવામેં એકાદશ ઇંદ્રિયનકો વિનિયોગ હોત હેં, યહ તાપ કરે. યા પ્રકારસોં રહે સો ઉત્તમ વૈષ્ણવહે, યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહે હે.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજી કૃત દશમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ.

વચનામૃત ૧૧ મું.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી ગ્યારમેં લક્ષણ કહતહેં:—જો વૈષ્ણવ હોય સો પ્રાણી માત્ર ઉપર દયા કરે, ઓર વૈષ્ણવ અપને ઘેર આવે તો પ્રસન્ન હોય રહે, ઓર કહે જો વૈષ્ણવદ્વારા પ્રભુ

પધારેહે, યહ જાનિ તેલ લગાય, તાતે પાનીસોં ન્હવાય, સુંદર ઋતુ અનુસાર વસ્ત્ર પહિરાય, નાના પ્રકારકે મહાપ્રસાદ લિવાવે, જો સામર્થ્ય હોય તો સમયકે લાયક સનમાન કરિ પ્રસંન્ન કરનોં, ઓર કાહુકો ઋણ કાઢિકે ન કરનો. ઋણ, હત્યા બરાબર હેં, કાહુકો દુઃખ દે કાર્ય ન કરનો. યહ ભાવસોં વૈષ્ણવકો રહનોં. ઓર અન્ય માર્ગકે શ્રીઠાકુરજીકી સેવા ન કરની, ઓર વિના મર્યાદીકે ઠાકુર અપને ઠાકુરજી પાસ ન બેડાવનેં, ઓર અપને શ્રીઠાકુરજીકી સામગ્રી વિના મર્યાદીકો ન દેનોં, પ્રસાદી હોય સો વિના મર્યાદીકે શ્રીઠાકુરજી આગે ભોગ ધરનોં, સો પ્રસાદ મર્યાદી ન લેય. લીલાકો ભાવ અન્યમાર્ગી તથા પાત્ર વિના ન કહનોં. પુષ્ટિ માર્ગમેં અનન્ય હોય તાસોં મિલિકે નિવેદનકો તથા લીલાકો ભાવ સ્મરણ કરનોં, ઓર અપનેં ગુરૂને મંત્ર દિયો હોય, અષ્ટાક્ષર, પંચાક્ષર, તિનકો પ્રકાશ જહાં તહાં પાત્ર વિના ન કરનો, અપનેં શ્રીઠાકુરજીકી સેવા જહાં તાંઇ બને તહાં તાંઇ ઓરકે ઘર ન પધરાવનીં, અપનેં ઘર સેવાકો સૌકર્ય સામર્થ્ય ન હોય તો ઓરકે ઘર જાય દોય ઘડી સેવા કરેં, પરંતુ રંચકહુ નિયમપુર્વક કરની ચહિયે, તેસેઇ ભગવદીયકોં સંગ નિયમપુર્વક કરનોં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ પુષ્ટિમાર્ગીય સિદ્ધાંત કહેહેં.

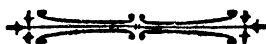
ઇતિ શ્રી ગોકુલનાથજીકૃત એકાદશમોં વચનામૃત સંપુર્ણ.

વચનામૃત ૧૨ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી દ્વાદસમેં વચનામૃત કહતહેં:—જો વૈષ્ણવે અપને સેવ્ય સ્વરૂપકો સાક્ષાત પુરુષોત્તમ જાનિકેં સેવા કરની, ઓર અન્ય માર્ગીયકે ઠાકુરકોં અપને શ્રીઠાકુરજીકે બરાબર ન જાનેં, ઓર હસ્તાક્ષર, વસ્ત્રસેવા, ચિત્રસેવામેં અન્ય ભાવ ન જાનેં, સાક્ષાત જાનિ અપરાધકોં ભય રાખેં, ગૃહસ્થ ધર્મ સેવાઅર્થ જાનેં, અપને સુખ અર્થ ન જાનેં, ઓર અપનિ દેહ અનિત્ય જાનેં, શ્રીઠાકુરજીકી દેહ નિત્ય જાને, શ્રીઠાકુરજીકી દેહ તથા ભગવદીયકી દેહ અનિત્ય કરિ જાનેં નહી. લૌકિક સુખ તુચ્છ જાનેં, ભગવદસેવામેં પ્રીતિ રાખેં, તિનસોં પ્રીતિ વિશેષ રાખેં, ઇતની લૌકિક વૈદિક વસ્તુમેં ન રાખેં, પરાઈ વસ્તુ પરાઈ સત્તા હોય તામેં લોભ ન રાખે, કછુ પ્રાપ્ત ભયે તેં સુખ ન માનેં, કછુ હાનિ ભયે તેં દુઃખ ન માનેં. ગૃહસ્થધર્મકે શાસ્ત્ર કાહુ સોં સુનિકે લૌકિકમેં લીન હોય ન જાનોં, પુષ્ટિમાર્ગીય સંબંધી, શાસ્ત્રકે વચનતેં ઓર સબ શાસ્ત્ર પુષ્ટિમાર્ગતેં અંતરાય કરવે વારોહે યહ નિશ્ચય જાનનો. ઓર ભગવદકાર્ય, ગુરૂકાર્ય, વૈષ્ણવકાર્યમેં મન રાખેં. જેસેં જલતેં કમલ ન્યારો હે તેસેં લૌકિક વૈદિકતેં ન્યારો રહે, ઓર શ્રીભાગવત તથા શ્રીઆચાર્યજીકે ગ્રંથનકો ભગવદસ્વરૂપ જાનેં, ઓર શ્રીસર્વોત્તમજીકો પાઠ તથા જપ મન લગાયકે કરનો, યહ પુષ્ટીમાર્ગીય વૈષ્ણવકી

ગાયત્રીહુ, તાતે સગરે પ્રતિબંધ દૂર કરિ પુષ્ટિમાર્ગકો ફલ પાવે, ઓર શ્રી યમુનાષ્ટક આદિ પાઠ નિત્ય કરનો, ઓર શ્રીસર્વોત્તમજીકો પાઠ જપ નિયમપૂર્વક કરનોં. ગદ્ય કે શ્લોકકો ભાવ વિચારનો, ઓર સદા પવિત્ર રહનોં. કુટિલ મનુષ્યમેં છુહુવેકી ગ્લાનિ રાખેં, વૈષ્ણવકે વસ્ત્રમેં બહુત ગ્લાનિ ન રાખેં. અલૌકિક દેહસોં લગ્યો રહે, ઓર કાહુકે દિખાયવેકું લિયેં બડી અપરસ ન રાખેં. ઓર જહાં તહાં વિચારેં વિના ખાન પાન ન કરનોં, યા પ્રકાર શ્રીગોકુલ નાથજી આજ્ઞા કરત હેં.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત દ્વાદશ વચનામૃત સંપુર્ણમ.

વચનામૃત ૧૩ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી તેરમો લક્ષણ કહતહેં:—જો ભગવદીય વૈષ્ણવકો કાહુસોં વિરોધ ન રાખનોં, ઓર જહાં ક્રોધકી વાર્તા હોય તહાં ઠાડો ન રહનોં, ઓર સબનસોં હિત રાખનો. સો સર્વાત્મભાવ રાખનો. ઉનકી વાત જુઠી હોયસો અપને કહેતેં ખેદ પાવે સો ન કરનો. ઓર સાચી કહે તે ખેદ પાવે સો ન કરનોં. યાહી પ્રકાર વિવેક વિચાર પૂર્વક ચલનોં, તાકો ભગવદીય કહિયે. ઓર વૈષ્ણવકી નિંદા કરે તો નરકમેં પડે. તહાં વિચારહે જો વૈષ્ણવ

કુમાર્ગ ચલે તો સમજાવનોં, મનમેં દ્વેષ કરિ નિંદા ન કરેં. અથવા માર્ગકી રીતિસોં વિપરીત ચલે તાકોં વૈષ્ણવ ન જાનનોં. ઓર અપને માર્ગકો વૈષ્ણવ હોય ઓર ઠોરકી વાત શ્રીઠાકોરજીકો સિદ્ધાંત કરે તાકો સંગ સર્વથા ન કરનો, યદ્યપિ બડો પંડિત હોય ઓર સમજાવે વારો હોય તોહુ વાકો સંગ બડો દુઃખદાઇહે, ઓર થોરો સમજે પરંતુ પુષ્ટિમાર્ગમેં તત્પર હોય તાકો સંગ હિતકારીહે. વૈષ્ણવકી નિંદા તેં કોટિ કોટિ અપરાધતેં દુષ્ટ હોય. ઓર વૈષ્ણવ હોય કેં લૌકિક વસ્તુમેં તૃષ્ણા ન રાખે, ઓર કામનાતેં દુર્બુદ્ધિ હોય, ઓર તૃષ્ણાતેં કેવલ સ્વાર્થ હોય, ભલો બુરો ન સુનેં, કેવળ સ્વાર્થ હોય તબ પ્રસન્ન હોય, સ્વાર્થ ન હોય તો નિંદા કરે ઓર તૃષ્ણાતેં મનમેં સંકલ્પ વિકલ્પ હોતહેં તબ અપનોં સ્વરૂપ, અપનો ધર્મ ભૂલિજાતહે, તબ મનમેં અનેક પ્રકારકે લોભરૂપી તરંગ ઉઠતહે, સો લોભતેં ભલો બુરો કાર્ય સુઝે નાહીં.ઓર વિવેક જ્ઞાન સબ જાત રહેં, તબ જુઠી સાચી વાત બનાયકેં અપનેં કાર્યમેં તત્પર હોતહે, દ્રવ્ય તથા વસ્તુ લેતમેં ડરપત નાહી હે,ઓર દ્રવ્યકી રક્ષાકે અર્થ અનેક જતન કરતહેં. તાતેં વૈષ્ણવકો લોભ તૃષ્ણા કરની ઉચિત નહિહે. વૈષ્ણવકો કાલકો ભય રાખનોં, જો મોતેં કછુ અપરાધ હોયગો તબ શ્રીઠાકુરજી મતિ કહું અપ્રસન્ન હોય જાય ! સો યહ કાલ તો સગરે જગતકો ગ્રસતહે, સો મોહુકો લે જાયગો,

તાતેં લૌકિક વૈદિકમેં આસક્ત ન હોય, ઓર કરે વિના ન ચલેં તાતેં સહજમેં બને સો કરે. પરંતુ મનમેં આસક્ત ન રહેં, યહ મનમે જાનેં જો અપનેં ધર્મવિના સહાય કરિવેવારો કોઇ નહીંહે. અપનો વૈષ્ણવ ધર્મ ગયો તવ સબ ગયો. સો વૈષ્ણવધર્મ દૃઢ હોય તો પ્રભુ સબમેં સહાય કરે. ઓર ધર્મ ગયો ઓર કછુ સિદ્ધ ભયો તો લૌકિક ચારિ દિનમેં જાત રહે, ઓર પરલોક બિગડે. તાતેં ભગવદ્ધર્મકો મહાત્મ હૃદેમેં રાખિકેં કેવલ પ્રભુનકો આશ્રય કરનો, ઓર સ્વાર્થતેં ધર્મ જાય, અથવા લૌકિક વિષયાદિક સુખકે અર્થ કરે તો ધર્મ જાય. ઓર શ્રીઠાકુરજીતેં ગુરૂ વિષે અધિક પ્રીતિ રાખની, યહ જાને જો કછુ ભયોહે; સો ઈનકી કૃપાસે ભયોહે, ઓર આગેહુ ઈનકી કૃપાતેં હોયગો. સો તો યોગેશ્વરકે પ્રસંગમેં કહ્યોહે. જો શ્રીઠાકુરજીમેં બડી પ્રીતિ હોય, ઓર ગુરૂવિષે ભાવ તથા વૈષ્ણવ વિષેં દયા નહીંહોય, તો વે સબ રાખમેં હોમતહે. ઓર વૈષ્ણવકો તથા ગુરૂકો સમાધાન પ્રભુ સાક્ષાત્ અપનો કરકે માનતહેં. ઓર વૈષ્ણવસોં મિલિકેં અપનેં જન્મ જન્મકે પ્રાણપ્રિય શ્રીઠાકુરજી તિનકો સ્મરણ કરે. સો મનમેં યહ મનોર્થ રાખે જો શ્રીઠાકુરજી પ્રસન્ન હોય. લૌકિક કાર્ય અર્થ ન રાખેં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવકો શિક્ષા દિયેહેં.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત તેરહમોં વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૧૪ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી ચૌદહમો લક્ષણ કહતહેં:—જો વૈષ્ણવ લૌકિક વૈદિક દેહકાર્ય અનિત્ય કરિ જાનેં, ઓર પુષ્ટિમાર્ગકો ધર્મ સત્ય જાનિ કાર્યમેં તત્પર રહે, ઓર ધમ તથા લૌકિક કાર્ય તુચ્છ જાનિ દુઃખરૂપ જાનેં, ઓર તીર્થકો મહાત્મ્ય સુનિકે મનકો સેવા સ્મરણતેં ચલાવનો નહીં, ઓર તીરથકો ફલ તુચ્છ કરિ જાનં, જો ગંગાજી સરખે તીર્થ જગતમેં કોઉ નાહીં સો [1] રૂકિમણી મનમેંહુ ન લાઇ, ઓર વેદ, પુરાણ, શાસ્ત્ર, શ્રીભાગવત ગીતા ઇનકે વચન સત્ય કરિ જાનેં, પરંતુ અનેક પ્રકારકે અધિકારીહેં તિનકે અર્થ જાનનોં. ઓર પુષ્ટિમાર્ગકે વચન તથા ધર્મ મનમેં રાખનોં ઓર અનેક પ્રકારકે ફલ તુચ્છ કરી જાનનો. ઓર જયંતી આદિ એકાદશી સત્ય કરી જાનનોં. પરંતુ ફલકી કામના મનમેં ન રાખેં, ઓર બડે કહે સો કરેં, તાતેં સેવા કરેં સો મુખ્ય હેં. ઓર ભગવદ સેવા સ્મરણ સર્વોપરિ જાનેં. ઓર લૌકિક વિષયકે અર્થ સ્ત્રીકો ન જાનેં, ઓર વિષય સો ભગવદીય પુત્ર હોવેકે અર્થ કરેં, ઓર ભગવદ સેવા અર્થ સ્ત્રીમેં પ્રીતિ રાખેં. ભગવદીસોં ભગવદ્ વાર્તા દૈન્ય પૂર્વક કરે, અપની ઉત્કર્ષતા ન જનાવે, ઓર અજ્ઞાનિ હોય શુદ્ધ ભાવસોં પ્રસન્ન કરેં. ઓર ભગવદ્ભાવકી વાર્તા અપને મનમેં

---

૧ જુઓ ચોરાશી વૈષ્ણવની વાર્તામાં.

દ્રઢ વિશ્વાસ કરિ રાખે, ઉન ભગવદીશી લૌકિક ચેષ્ટા ન દેખે, તો ભગવદ્ધર્મ હૃદેમેં દ્રઢ કરિકે રહે. યા પ્રકારસોં શ્રીગોકુલનાથજી આજ્ઞા કિયેહે.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત ચૌદમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૧૫ મું.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત કહતહેં:— જો વૈષ્ણવકો લૌકિકમેં આતુરતા ન રાખની. લૌકિકકી આતુરતા સોં સેવા વિષે ઉદ્વેગ હોય, તબ પ્રભુ પ્રતિબંધ કરે. સો કહે હે "उद्वेगः प्रतिबंधो वा भोगोवास्यातु बाधकः" એસે કહે હે. સો સેવામેં લૌકિક જીવકો સમાધાન ન કરેં, ઓર સેવામેં ગુરૂકો કાર્ય તથા ભગવદીયકો કાર્ય કરેં, તો ચિંતા નાહીં, સો પ્રભુ અપનો કાર્ય જાની વેગેહી પ્રસન્ન હોય. ઓર મુખરતા દોષ બહુત બડો હે સો વિચાર રાખનો લૌકિક વાર્તા કહે સુને તેં ભીતરતેં અસુરાવેશ હોય તાસોં સેવામેં કાહુસોં સંભાષણ ન કરનો, ઓર લૌકિક વાત હુ ન કરની. ઓર સેવા વિષે બહુત બોલનો નાહીં, ઓર કાહુકી જુઠી સાંચી કરની નહીં. શ્રીઠાકુરજીકી ટહેલ પ્રીતિસોં કરિ પ્રભુનકો ઉપકાર માનિકેં જો પ્રભુનનેં કૃપા કરિકેં ટહેલ કરવાઇહે, ઓર સેવા કરિકેં કછુ લૌકિક વૈદિકમેં વાસના ન રાખની. અપનો મુખ્ય

વૈષ્ણવ ધર્મ જાનિ સેવા કરે. ઓર વૈષ્ણવ હોયકેં કછુ દુઃખમેં વ્યાપ્ત ન હોનો, ઓર શ્રીઠાકુરજીકે વસ્ત્ર આભ્રણ સામગ્રી સ્વરૂપાત્મક જાનેં, તાતે પ્રભુ સંબંધી હોય તો અપનોં લૌકિક ન જાને, ઓર પ્રભુનકો નયે વસ્ત્ર કરાય પ્રસાદીસોં અપનો કાર્ય ચલાવે, ઓર આપ વિના પ્રસાદી પહેરે તો બહિરમુખતા હોય. ઓર ચિંતા કષ્ટ કાહુ વાતકી અપનેં મનમેં ન લાવે. ઓર અપને ભોગકી નિવૃત્તિ દુઃખકરકે જાને. સુખમેં પ્રભુનકો ભૂલિ જાયહે, તાતેં સુખતેં દુઃખ ભલો, જો પ્રભુનકો સ્મરણ તો હોય. સોઈ કુંતાજીને કહીહે જો વિપત્તી ભલી જામેં આપકો દર્શન હોય, ઓર પૃષ્ટી માર્ગીય પંચાક્ષર મંત્રકો જપ કરનોં ઓર ભગવદ નામકે ભૂલેતેં અસુરાવેશ હોય હે, ઓર કાલાદિક ખાય જાતહેં. ઓરશ્રીઠાકુરજીકી બાલલીલા, કિશોરલીલા, ઓર વ્રજ સંબંધી લીલા, ઈનકો ગાન સુનેતેં શ્રીઠાકુરજી વેગેહી પ્રસન્ન હોય. ઓર ભગવદીય વૈષ્ણવકે આગે લીલાકો ગાન કરનોં, સાધારણ કોઇ બેઠો હોય તો શિક્ષાકી વાત કહેની, શિક્ષાકે કીર્તન ગાન કરને. જો ભક્તિમાર્ગકો દ્વેશી બહિરમુખ બેઠયો હોય તો અપને મનમેં ગુનગાંન ભગવદસ્મરણ કરનો; બાહિર અપને ધર્મકો પ્રકાશ કરે નહીં, ઓર ભગવદીયકો સેવાસ્મરણ તથા ભગવદ્ ધર્મ બઢાયવેકો ઉપાય કરનોં. ઓર કામ, ક્રોધ, મદ, મત્સરતા, લૌકિક આવેશ, સર્વથા દૂરિ કરનોં, અપને પાસ તથા

ઓર વૈષ્ણવકે પાસ લૌકિક આવે તો ભગવદ્ધર્મમેં મન લગાયવેકો શિક્ષા કરનો ઓર ન માને તો કછુ બોલનો નહીં. ઓર વાસોં બહુત પ્રીતિ ન કરનો, ઓર ભગવદીયકે મિલિવેકો ઉપાય કરનો, ઉનકી ટહેલ કરી પ્રસન્ન કરિ ભગવદ્ધર્મ પુછનો, સો વિશ્વાસ કરી પુછનો, ચલનો, ઓર જો કછુ ભગવદ્ધર્મ ન બની આવે તો તાપ કલેશ કરનો. ઓર ભગવદીયકો તથા અપને ગુરૂકો ઘર લાયકેં પ્રસન્ન કરનો, ઓર ભગવદીયસોં લૌકિક વાર્તા ન કરનો જો યહ કાલ પરમ દુર્લ્લભ હે, સો યહ જાનીકેં પુષ્ટિમાર્ગ કો પ્રકાર પુછનો. ઓર ભગવદીય દેશાંતરતેં આયે હોય તો ઉનસોં મિલનો, જો ભગવદીયકે હૃદેમેં પ્રભુ બિરાજતહેં, સો તિનકે મિલેતેં હૃદય પવિત્ર હોય તબ અપને હૃદયમેં પ્રભુ કૃપા કરિકેં સર્વથા પધારેંગે, યહ ભાવ જાનનો. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી વષ્ણવનકો શિક્ષા કિયે હેં.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત પંદરમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ.

વચનામૃત ૧૬ મું.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી આજ્ઞા કરતહેં:—જો વૈષ્ણવ દેશ પરદેશકું જાય, ઓર તહાં શ્રીઠાકુરજી બિરાજત હોય, તો તહાં ચલકે જાય. ઓર શ્રીવલ્લભકુલ બિરાજત હોય તો મહા નમ્ર હોય જાયકે દર્શન કરેં, તા પાછેં ખાનપાન કરેં, ઓર જહાં અન્યમાર્ગીય પુજા હોય તો તહાં સર્વથા ન જાનો; ઓર જહાં શ્રીપુષ્ટિ પુરુ-

ષોત્તમ બિરાજત હોય. ઓર શ્રીવલ્લભકુલ બિરાજત હોય તહાં ખાલી હાથ ન જાનોં. ઓર નિત્ય ન બનિ આવે તો જબ જાય તબ અથવા વિદાય હોય તબ યથાશક્તિ ફલફુલ પહુચાવનોં, ઓર ભેટ કરનોં. ઓર શ્રીનાથજીકે દર્શનમેં આલસ્ય ન કરનો. ઓર પ્રભુનકે દર્શનમેં આલસ્ય ન કરનોં. ઓર આલસ્ય કરે તો અજ્ઞાન બઢે. પ્રભુનકી સેવા કરત હોય, ઓર દર્શન હોય ચુકે, તો અપરાધ નહીં. દર્શન તેં જ્ઞાન હોય, ઓર જ્ઞાન હૃદેમેં ભયેતેં ભગવદ્ સ્વરૂપ હૃદેમેં આરૂઢ હોય. ઓર અજ્ઞાનતેં વિષયાદિ આસક્તિ હોય. ઓર જપ કરે સો કાહુસો જતાવે નહીં, જપ ભાવહે સો અત્યંત ગોપ્યહે. ઓર શાસ્ત્રમેં કહેં હેં જો જપ એસે કરનોં જો હોઠ રંચકહુ ખુલે નાહીં. યા ભાંતી ભીતર અનુભવ કરતહીં જપ કરનો ઓર ગૌમુખીકી માલા બહાર કાઢનોં નહીં, ઓર માલા ભીતર ઉરઝિ જાય તો ઉપરકે મનિકા નિકાસિકે સુરઝાયકે એસે ધરે, જો ફિર ન ઉરઝે, ઓર મનિકા ૧૦૮ રાખે, તિનસોં જપ કરે, ઓર સુમેરકો ઉલંઘન ન કરે, સુમેરકો ઉલંઘન કરે તો લીલાતેં બાહિર પરે, જપકો ફલ તિરોધાન હોય. ઓર ગૌમુખી ઉપરણામેં ઢાંકીકેં જપ કરનોં, ઓર ગૌમુખીહે સો અલૌકિક હે, ઓર જપમેં બોલનો નાહીં, દેહ મનકોં ચંચલ ન કરનોં, નેત્ર મુંદે રહે, સો લૌકિકમેં દૃષ્ટિ ન જાય. જપકો સેવાકો સાધારણ લૌકિક ક્રિયા જાને

તો વાકો પ્રભુ જપ ન કરાવેં, ઓર પ્રતિબંધ હોય, તાતેં સેવા જપકો મહાત્મ્ય ભુલે નાહીં મહાત્મ્ય ભૂલે તો સાધારન જાનેં, તબ આલસ્ય હોય, આલસ્યતેં અજ્ઞાન હોય, અજ્ઞાનતેં દુર્બુદ્ધિ સંસારી હોય, સંસારાસકતતેં શ્રીઠાકુરજીતેં બહિર્મુખ હોય, યહ કહેજો સેવા દર્શન ઓર જપ પાઠતેં કહા હોયગો, ઓર લૌકિક વિના નિર્વાહ કેસેં હોયગો. ઓર વૈષ્ણવ મિલે તો પાખંડ કરિકે કહે જો, સેવા દર્શનમેં કહાહે ? ઓર મન લગેગો તવ કાર્ય હોયગો સો વે તો યોહીં પચિમરતહે, સો યા પ્રકાર સિદ્ધાંત કરિ લૌકિકમેં તત્પર હોય. ઓર મનહે સો ભગવદ્ સેવા કીર્તન વાર્તા કરને તેં લગેગો, પરંતુ જીવકી ઉલટી ગતિહે, તાતે ભગવદ્ધર્મમેં મન લગત નાહીં, સો યાહી પ્રકાર દુષ્ટ સિદ્ધાંતતેં શ્રીઠાકુરજી અપ્રસન્ન હોતહેં, ઓર ભગવદ્ધર્મકો એસો સાધારન ન જાને, અલૌકિક જાને ઓર યહ કહે જો, મેરી લૌકિક દેહ તાસોં શ્રીપ્રભુ કૃપા કરિકે અલૌકિક સેવા કરાવેહેં,ઓર લૌકિક જીહ્વાતે ભગવદ્નામ નિકસતહે, સો બડી શ્રીમહાપ્રભુજીકી કૃપા તેં પ્રાપ્ત ભયોહે લૌકિક તો સધરી યોનીમેં સિદ્ધ હોત આયો હે, ઓર પ્રભુકે સ્વરૂપકો દર્શન સેવા સ્મરણ જપ પાઠ તો પરમ દુર્લભહે,સો જબ યહ મહાત્મ્ય જાનેં તબ પ્રીતિ હોય,યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવકોં શિક્ષા દિયેહે

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત ષોડસમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

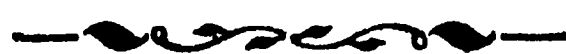
વચનામૃત ૧૭ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી સપ્તદસમો વચનામૃત કહતહે:—સો વૈષ્ણવ હોય સો યા પ્રકાર પુષ્ટિમાર્ગકો સર્વોપરિ જાનેં, તબ પુષ્ટિમાર્ગમેં રૂચી હોય. સર્વોપરમાર્ગ કબ દીસે, જબ પુષ્ટિમાર્ગી અનન્ય ભગવદીયકો સંગ હોય, દૈન્યભાવસોં ભગવદીયકે કહેકોં વિશ્વાસ હોય, તબ ફલ સિદ્ધ હોય. ઓર ભગવદીયકોં લૌકિક ન જાનેં. જો ભગવદીયકે હૃદેમેં પ્રભુ બિરાજે હેં. ઓર ભગવદીયકી દેહ, ઇંદ્રી, મન અલૌકિક હે, સો ઉનકે સંગતે યહ અલૌકિક હોય. સો અલૌકિક કેસે જાનિયે ? જો દુઃખમેં વિવેક, ધૈર્ય, આશ્રય દૃઢ હોય, ઓર કાહુતેં કપટ, છલ, નિંદા, કાહુકો બુરો ન ચીતે, ઓર ચોરી તથા વિષય લૌકિક ન કરે, જો કોઇ સંયોગ પાયકે હોય જાયતો બહુત ખેદ પાવે, એસે ભગવદીયકો સંગ સદા કરનોં. જેસે શ્રીઠાકુરજીકે દર્શનતેં પવિત્ર હોય, એસે ભગવદીયકે દર્શનતેં પવિત્ર હોય, ભગવદીયકો સંગ હોતહી મનમેં આનંદ તથા ભગવદ્ધર્મકી સ્ફુર્તિ હોય, ઓર ભગવદીયકી સેવાતેં શ્રીઠાકુરજી બહુત પ્રસન્ન હોય, ઓર ભગવદીયકે સંગતે અસમર્પિત અન્યાશ્રય છુટે. અસમર્પિત લિયેતેં અસુરાવેશ હોતહે. અન્યાશ્રયતેં વૈષ્ણવધર્મ પતિવ્રત જાતહેં, તથા વ્યભિચારિણી હોય, તાકોં ભ્રષ્ટ જાનનોં. પુષ્ટિમાર્ગમેં અંગીકાર ન હોય, અનેક માયા કે દુઃખ

પાવેં ઓર વૈષ્ણવકો અપને અર્થ ઉદ્યમ ન કરનોં, ઓર મનમેં યહ વિચારનો જો વૈષ્ણવ સેવા, ગુરૂ સેવામેં કછુ અંગીકાર હોય, યાતેં વ્યોહાર સુફલ પાવે, સો યહ ભાવ રાખેં, તો લૌકિક વ્યોહારકો બાધક નાહીં હોય. અપને કુટુંબકો ભરણ પોષણ ચલ્યો જાય, ઓર ભગવદ્ધર્મ બઢે. ઓર વ્યોહારહુ અલૌકિકકો નામ લોગનકોં બતાય સઘરો દિન પચ્યો ન રહે; ઓર રાજભોગ પાછે ઉત્થાપનકે ભીતર ઇતનેપેં કરેં. સો ઇતનેહીમેં આવનહાર હોયગો સો પ્રાપ્ત હોયગો. સો સેવા દર્શન નિત્ય નિયમસોં કરે. ઓર બહુ દ્રવ્ય કમાવેતો અપનેં ઘર શ્રીઠાકુરજી તથા ગુરૂનકો પધરાવે, ઓર વસ્ત્ર આભુષણ ભેટ કરેં, ઓર અલૌકિક મનોરથનમેં ચિત્ત રાખેં. ઓર નાના પ્રકારકી સામગ્રી કરકેં શ્રીઠાકુરજીકો આરોગાવેં, તો પાછે વૈષ્ણવકોં મહાપ્રસાદ લિવાવેં. ઓર દ્રવ્યકો સંકોચ હોય તબ શ્રીઠાકુરજીકેં પાત્ર તથા આભરન વસ્ત્ર ઇનમેં અપની સત્તા ન જાનેં. યા પ્રકાર અપરાધતેં ડરપત રહેં, ઓર ધીરજ રાખેં. યોં ન જાને જો રાજા કુટુંબિકો ભય રાખિકેં અપને ગુરૂકે ઘર પધરાયે તો સુખ હોય જાય. જો શ્રીઠાકુરજીકે વૈભવકોં પહેલેહીતેં ભય હોય તો વૈભવ બઢાવનો નહી. ઓર નાના પ્રકારકી સામગ્રી ભોગ ધરી પાછેં વૈષ્ણવનકોં મહાપ્રસાદ લિવાવેં. તામેં દ્રવ્યકો સુકલતા હોય, તાતેં આઇ વાતકો દુઃખ ન પાવેં, ઓર છીન છીનમેં પ્રભુનકો નામ

સ્મરણ કરનો, ઓર મનમેં દાસભાવ રાખનો, અહંકારાદિક મનમેં ન રાખનો. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહેહેં.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત સપ્તદશમો વચનામૃત સંપુર્ણમ.

વચનામૃત ૧૮ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી અઢારમો વચનામૃત કહતહે:—જો જહાં અન્ય માર્ગકી નિંદા, તથા શ્રીવલ્લભ કુલકી નિંદા, અપને પુષ્ટિમાર્ગકી નિંદા; વૈષ્ણવકી તથા ધર્મકી નિંદા હોય એસે દુષ્ટ જીવકે પાસ કબહુ ન બેઠિયે, ઓર અવશ્ય કારણ પાયકેં મિલાપ હોયતો અપને પુષ્ટિમાર્ગકી ચર્ચા વાર્તા કરની નહીં, ઓર કોઉ ચલાવે તો વાહિ ગોપ્ય કરિ રાખેં, સો તહાં પ્રકાશ ન કરેં, ઓર પ્રકાશ કરે તો અપરાધ પડે, સો કાનનમેં નિંદા સુને તેં યહ શાસ્ત્રમેં કહેહે જો અપને પ્રભુકી નિંદા સુને અથવા કરે તો તાકી જીભ કાટિ લીજે, ઓર ન બેઠાય તો તહાં તે ભાજિ જાનો, પરંતુ કાનનસોં સુને નહીં, જેસે હરિદાસને જેમલકો શિક્ષા દીની. સો જહાં તાંઇ બને તહાં તાંઇ એસે બહિર્મુખસોં મિલાપ ન કરનો. જો બહિર્મુખ હોય સો એતન્માર્ગકી નિંદા કરે. ઓર આછો બ્રાહ્મણ પંડિત હે, વા અચ્છો ક્ષત્રી હોય, એતન્માર્ગકો વિરોધિહોય, તો વહ બહિ-

મુંખહે. ઓર જો હીન જાતહે, ઓર એતન્માર્ગમેં અત્યંત શ્રદ્ધા હે, તાકોં દૈવી જીવ જાનનો. સો દુસરે જન્મમેં શરણે આવેગો. જો શરણ આયકેં માર્ગકો વિરોધી હોય તો જાનિયે જો જીવ પુષ્ટિમાર્ગમેં તો આયો, પરંતુ પુષ્ટિમાર્ગકો ફલ નાહી હોય, ઓર શરણકે પ્રતાપતેં મુક્તિ માર્ગકો તો પાવેગો, ઓર સંસારીહે ઓર એતન્માર્ગમેં પ્રીતિહે. ઓર સાધારન હે સો તિનસોં લૌકિક વૈદિક કાર્યાર્થ મિલનોં. ઓર એતન્માર્ગકે દ્રેશીકો સર્વથા ત્યાગ કરનોં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહે હે.

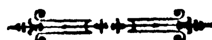
ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજી કૃત અષ્ટાદશમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ

વચનામૃત ૧૯ મું.

અબ ઓરહુ શ્રી ગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ ઉન્નીસમો લક્ષણ કહતહેં:—જો વૈષ્ણવ હોય કે ભગવદીય પાસ આવે તો વાકે સંશય દુરિ કરિ પુષ્ટિમાર્ગીય ભગવદ્ધર્મ બઢાવે, સુગમ ઉપાય બતાવે, તાતેં વૈષ્ણવકો મન બઢે સો નવરત્નમેં કહતહે "अज्ञानादथवा ज्ञानात्कृतमात्मनिवेदनम्" સો અજ્ઞાન કરિકે અથવા જ્ઞાન કરિકે શરણહી આવે,સો શરણ આયેતેં સર્વ કાર્ય સિદ્ધ હોય,ઓર કહેંજો. "निवेदनं तु स्मर्तव्यं सर्वथा तादृशैर्जनैः" સો શરણ આયે પાછેં વૈષ્ણવકો સંગ કરે તાતે જ્ઞાન હોય. તાપાછે તાપ કલેશ સ-

મઝે, ઓર પ્રથમ કઠીન ઉપાય કહેતો શરણ આયવેમેં જીવકોં બડો સંદેહ પડે, તાતે ક્રમ ક્રમસોં સેવા સ્મરણ તથા લીલાકી ભાવના તાપ, સ્નેહ બઢાવે. એ..ર અનન્ય ભગવદીયકોં અપનો હિતકારી જાનેં, ઓર પુષ્ટિમાર્ગસેં વિપરીત ધર્મ બતાવેં તાકો અપનોં શત્રુ જાનનો,તાતેં પ્રેમદિશાવારેકોં સંગ કરનોં ઓર સતસંગ વિના યા કાલમેં દુઃસંગ બહુત મિલતહે, તા કરિકે યાકે ભગવદ્ધ- ર્મકોં નાશ હોયહેં સો યા કાલ વિષે અનેક પ્રકારકે પ્રતિબંધ આયકે પડતહેં, તાસોં સત્સંગ હોય તો ભગવ ધર્મ બઢે, નહીતો અન્યા- શ્રય હોય જાય. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી આજ્ઞા કિયેહેં.

ઇતિ શ્રી ગોકુલનાથજીકૃત ઉન્નીસમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૨૦ મું.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી આજ્ઞા કરતહેં, જો ભગવદીયકો મન લગાયકેં ભગવદ્ સેવા કરની, ઓર ફેરિ રાજભોગ પાછેં એકાં- તમેં દોય ચાર ઘડી, જૈસો સૌકર્ય હોય તિતનેં માનસી સેવા કરનિ. ઓર નખતે શિખ પર્યંત સઘરે શ્રૃંગારકો ધ્યાન કરનો, સો ન્હાયકે મંદિરમેં જાયકેં માનસી રીતિસોં ઋતુ અનુસાર શ્રૃંગાર કરનોં, તા પાછેં ભાવના સહિત સુંદર સામગ્રી કરિ આરોગાવનો,

સો રાજભોગ પર્યંત સબ ભાવના કરે, તો પાછે મહાપ્રસાદ લેય. ઓર વૈષ્ણવ આયો હોય તો પ્રથમ ઉનકો મહાપ્રસાદ લિવાવેં, તાપાછેં માનસી કરિ આપ મહાપ્રસાદ લે; યા ભાવસોં ઉત્થાપનસે સેન પર્યંત ભાવના કરની, ઓર પાછેં કુંજકી ભાવના કરની, સો અત્યંત દુર્લભહે, ઓર અપનો મન લૌકિક આસક્તિ હોય તો ન કરનોં, ઓર યહ કહે જો શ્રીમહાપ્રભુજી આપનો દાસ જાનિકે કૃપા કરેંગે, યા પ્રકારકી ભાવના કરની, તાતે ભાવનામેં પ્રથમ પ્રભુનકે શ્રૃંગારમેં મન લગાવે, ઓર જન્મ જન્મકી અવિદ્યા કરિકે ભગવદ્સ્વરૂપમેં મન લાગત નાહીં, સો શૃંગારમેં તો અદભુત છબિ દેખિકે મનકો શ્રૃંગાર તો હોય, તબ કલ્યાણભટ્ટને પ્રશ્ન કિયો, જો મહારાજ શ્રૃંગારકો વર્ણન કરિયે, સો અબ શ્રીગોકુલનાથજી શ્રૃંગારકો વર્ણન કરતહે, જો પ્રથમ તો શ્રીઠાકુરજીકે ચરણારવિંદમેં મન લગાવે, સો પરમ કોમલ સુકુમાર તિનમેં સોરહ ચિન્હહેં, ઓર પ્રથમ વડકે પત્ર આરક્ત હોય તેસેં વામ ચરણ પુષ્ટિ, દક્ષિણ મર્યાદા, તિનમેં દશ નખનકી કાંતિ ચંદ્રમાવત્ તાપહારી તિનમેં નૂપુર આદિ નખ ભુષન જડાઉ તાકે ઉપર જેહરિ પાયલ, ઝાંઝર, કડાં, સાંકળાં આદિ તાકે ઉપર ગુલ્ફ સુંદર, તાપેં ઘુઘરૂ, તાપર જંઘાકદલી સ્થંભવત્ ઓર કટિ કેસરિવત્ પતરી, તાપર કિંકિણી તથા પીતાંબર, ધોતી, સુથન, ઓર ત્રિવલી, ઓર હૃદય વિશાલ,

ता ઉપર ચોકી, પદક, ધુકધુકિ, ચંપકલી બંધીહે, ઓર વૈજયંતી માલા, મોતિનકી માલા, કદંબકે કુસુમનકી માલા, તાપર કંઠસરી, સાંકલા, પગલાં, ભુજમેં બાજુબંધ, જડાઉ ફોંદના, સ્યામવલય, પોહોંચી, કંકણ, હસ્તફુલ, નખાવલી ૧૦; ઓર શ્રીહસ્ત, તામેં લાલ મુરલી, તાપર નંગજડાઉ, તામે ચિબુક, હીરાકે ભુષણ ઓર અધર નીચે મંદહાસ્ય દંતકાંતિ, કોટિ વિજલીવત્, વા ભાંતિ આગેં આરક્ત મુખ, ઓર નાસીકામેં વેસરકો મોતી, દોઉ નેત્રમેં લાવણ્ય કટાક્ષ, પાંચ પ્રકારકી ચિતવનિ, મનહહરણ, દોઉ ભ્રકુટી કામ ધનુષવત્, સુંદર ભાલપર કુંકુમા, તથા કેસર કસ્તુરીકો તિલક, ભોંહપર મિશ બિંદુકા, ટેઢી ઘુંઘરવારી અલક, દોઉ કરણનમેં કુંડલ, મકરાકૃત, મયુરાકૃત, કર્ણફુલ ઉપર કર્ણિકાલસત, મસ્તક ઉપર મુકુટ, કુલહ, ટીપારો, ગ્વાલપગા, ભાંતિ ભાંતિકે રંગનકે જડાઉ, મણિમાલા, ગુંજા, ઓર ચરણારવિંદમેં તુલસી ગંધ,દોઉ ઓર દામિનીવત્,ઓર ભક્ત અનેક પ્રકારકી લીલા કરે, યા પ્રકાર મનકોં સ્વરૂપાસક્તિકો વારંવાર વિચાર કરેં,તવ સહજમેં ધ્યાન હૃદેમેં તે ન ટરે,તબ લીલાકી ભાવના હોય, ઓર નાના પ્રકારકી સામગ્રી તથા કુંજકે ઉત્સવાદિકકી સામગ્રી કરેં,ભાવના કરેં. યા પ્રકાર માનસી કરી દંડોત કરે.તબ પ્રભુ કૃપા કરિકે હૃદેમેં પધારેં, તબ લૌકિકમેં તે દેહ છુટી અલૌકિકમેં લગે.તબ રોમાંચિત હોયકે

રૂદન કરે. યા પ્રકાર પ્રેમકી દશા હોય, તાકે ભાગ્યકો પાર નાહી. સો યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટસોં આજ્ઞા કિયે હેં.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત વિશમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ.

વચનામૃત ૨૧ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ ઇકવીશમો વચનામૃત કહત હેં:—જો વૈષ્ણવ સંયોગકો સ્મરણ કરી આનંદ પાવે કબહુ વિરહ કરિ દીન ભાવકો પ્રાપ્ત હોય, યહ દૈન્યતા ફલરૂપ હેં, દૈન્યતાતેં સંતોષ હોય, તાતેં શ્રીઠાકુરજી અતિ પ્રસન્ન હોય, ઓર જબ નિસાધન હોય તબ યહ વિચારિયે:—

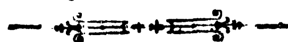
चित्तेन दुष्टो वचसापि दुष्टः कायेन दुष्टः क्रिययापि दुष्टः ।
ज्ञानेन दुष्टो भजनेन दुष्टो ममापराधः कतिधा विचार्यः ॥ १ ॥

યા પ્રકાર અપનેકોં સમાધાન કરિ હીન જાનિ મનમેં પ્રભુકો દાસ ભાવ રાખે. ઓર અપને સ્વરૂપકો વારંવાર વિચારનોં જો મેં કોન ગિનતી મેં હું, ઓર મેરી દેહ મલમુત્રસોં ભરીહે. ઓર જીતની વસ્તુ સબ ખોટી કહીહેં તિતની મેરી દેહમેં હે, સો ઓરકો મેં કહા દેખું, સો હાડ, માંસ, ચર્મ, થુંકકી ભરી હેં, અનેક દ્વાર કરિકેં મલ વહતહેં, એસો જો મેં મહા દુષ્ટ અજ્ઞાન, કામ ક્રોધ, મદ, મત્સરતાસોં ભર્યો હું, ઓર મોહરૂપી બેડીસોં બંધ્યો હું,

અનેક દુઃખ સંસારમેં ભોગવતહુ, સો એસો જો મેં, તો મોકું સંસારમેં કહુું ઠિકાનો નહિ હે, ઓર શ્રી આચાર્યજી પરમ દયાલ હે. સો મોકો પતિતકોં શરણ લીયો હે, સો મેં પુષ્ટિમાર્ગકી શરણ ગયો, ઓર મોકો તો નરકમેં હું ઠિકાનો નહીં હતો.તાતેં શ્રી આચાર્યજીને પરમ કૃપા કરિકે શરણ લેકેં અપનો પૂર્ણ પુરુષોત્તમકોં સંબંધ કરાયોહે, સો અબ મોકો યહ કર્તવ્ય હે,જો દૃઢતા કરિકે શ્રીપુરુષોત્તમકે ચરણારવિંદમે મન લગાયકે રહેનો. ઓર કોટાનકોટિ જુગ ભ્રમત મહા દુખિત ભયો હું, તાતે સંસારમેંતેં મન કાઢીકે પ્રભુનકે ચરણારવિંદમેં મન લગાઉં, યા પ્રકાર અપનેં છિન છિનમેં સંભારે તબ દીનતા ઉત્પન્ન હોય, ઓર સબ વસ્તુમેં ભગવદ ઈચ્છા જાને ઓર ઉદ્યમ હોય સો કરે. ઓર જામેં ધર્મ જાય સો ન કરનો. ઓર ધર્મ ગયો સો સબ ગયો, ઓર સઘરો સ્વાર્થ ગયો. ઓર અપની ખરી મજુરી હોય તાકો શ્રીઠાકુરજી અંગીકાર કરે; યહ અપને મનમ નિશ્ચય કરે. જો કોઈ શ્રીઠાકુરજીકો નામ લેકેં વસ્તુ લાવે, ઓર શ્રીઠાકોરજીકો સમર્પે નહીં ઓર તામેં તે ખાનપાન કરે તો પાતકી હોય ઓર શ્રીઠાકુરજીકી વસ્તુ અપને ખાન પાનમેં લાવેં, ઓર ભગવદધર્મ વેચીકે લાવે તો સઘરો ભગવદ્ ધર્મ નષ્ટ હોઇ જાય એસેંહી કીર્તન કરકે દેહ નિર્વાહ ચલાવે, ઓર ભગવદ ધર્મકો પ્રગટ કરી અપનો નિર્વાહ ચલાવે, ઓર ગૃહકો પોષન કરે, તો તાકો કછુ ભગવદ્ધર્મ

ફલ ન હોય. ઓર સંસારમેં સંસારીકી રીતિ હોય તેસેં ચલે ઓર કાહુકો બુરો ન કરે. ઓર લોગ જાને જો કેવલ સંસારીહેં, તબ ભગવદ્ ધર્મકી ચર્ચા વાર્તા કરેં. ઓર વૈષ્ણવકે આગે અપની બડાઇ તથા અપનો પુરૂષાર્થ ન કરેં, જો મેંહી કમાતહું, તાતે ગૃહસ્થાશ્રમ ચલતહે. એસે વિચારે જો પ્રભુ બડેહેં સો પાલન પોષન કરતહે. જ્ઞાન માર્ગમેં સાધનકષ્ટ ત્યાગ દૃઢ હોય, તબ ઉદ્ધાર હોય, ઓર પુષ્ટિમાર્ગમેં યા પ્રકાર ચલે તો ગૃહસ્થકો ઉદ્ધાર હોય. સો સંસારીકે ઉદ્ધારાર્થ યહ માર્ગ હે, તામેં ત્યાગિ વિવેકી હોય તો કહા કહેનોં, યહ જ્ઞાન તાદૃશી ભગવદીયતેં હોય. યાકો દુસરો પ્રકાર નાહીંહેં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવકો આજ્ઞા કિયે હે.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત એકવિશમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ.

વચનામૃત ૨૨ મું.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કરતહેં, જો વૈષ્ણવકો મિથ્યા ભાષણ સર્વથા નહીં કરનોં, ક્યોંકિ જુઠ બરાબર પાપ નહીં હેં. જો રાજા યુધિષ્ઠિરનેં ઇતનો કહ્યો "જો નરો વા કુંજરો વા અશ્વત્થામા મર્યો" સો ઇતનેહીં પાપતેં નર્કકો દર્શન કરનોં પર્યો. સો મનમેં બહુત દુઃખ પાયોં. સો તામેં પડે તાકે દુઃખકો તો પાર નાહીં. તાતેં મિથ્યા ભાષણ સર્વથા ન

કરનોં. તાતે મિથ્યા ભાષણકો મહા પાપહેં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી રસોઇ જાકે તાકે હાથસો ન કરાવની. અપને હાથસોં પવિત્રતાસોં કરની. ઓર રસોઇકો કાર્ય દુઃખરૂપ ન જાનનોં, જો મોકો શ્રમ હોયગો, કૈસે કરૂં ? ધુંઆ નહીં સહ્યો જાતહે. ઓર યા પુષ્ટિમાર્ગમેં તો શ્રીઠાકુરજીકી રસોઈકી ટહેલ પરમ ઉત્તમ હે. જહાં તાંઇ અપનો શરીર ચલે તહાં તાંઈ ઓરકે હાથ રસોઇ ન કરાવે. સેવા શ્રૃંગારતો કરાવે, પરંતુ રસોઇ તો અપને હાથસોંઇ કરે. ઓર રસોઇકી અપરસ ન્યારી રાખેં. તાકો ઉત્તમ ભગવદીય કહિયે. ઓર શરીર ન ચલે તો, અવશ્ય આય પડે તો ઓરકે હાથ કરાવેં. પરંતુ મનમેં તાપ રાખે. ઓર રસોઈ કરકેં આપુહી ખાયકે ન બેઠિરહે. ક્યોંકિ દોષ લાગેં. તામેં પ્રથમ વૈષ્ણવકોં લિવાવે. તાપાછે આપું લેય. ઓર વૈષ્ણવકો મુખ્ય કરિ દાસ ભાવ રાખે. ઓર દાસતો તાકો કહિયે જો વૈષ્ણવકી જુઠિન ખાય ઓર માર્ગકી તો યહ મર્યાદાહે, જો શ્રીઠાકુરજીકી તથા શ્રીવલ્લભકુળકી જુઠીન ખાય. ઇન વિના ઓરકી ખાય તો ભ્રષ્ટ હોય જાય. યા ધર્મસો નિવારણ કરતહેં. ઓર મુખ્ય વ્રજભક્તનકોં સ્વરૂપ ગાયહે, સો ગાયકોં પ્રથમ મહાપ્રસાદ ખિલાવે ઓર વૈષ્ણવકો ખિલાવે. તાપાછે યહ સઘરો મહાપ્રસાદ વૈષ્ણવકી જુઠિન ભયો. ઓર વૈષ્ણવકી સામર્થ્ય ન હોય તો ઓર અપનોં કાર્ય જેસેં તેસે ચલાવે તો ગાયકો ભાગ તો અવશ્ય દે. ઓર

યહ રસોઈ કરેહે તબ ગાય, પૃથ્વી, મનુષ્ય, દેવતા, પિતૃ યે સબ આશા કરતહે. સો જબ ગાયકો ગ્રાસ કાઢે તબ સઘરે તૃપ્ત હોય. તાતેં ગાયકો ભાગ અવશ્ય કાઢનો. જો યહ વૈષ્ણવ પ્રાણી માત્રકોં ધર્મહે. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી સામગ્રીમેં અપનો મન ચલાવનો નહીં, ઓર કદાચિત્ ચલાવે તો મહાપાપી હોય. ઓર શ્રીઠાકુરજી આરોગે નહીં. ઓર સિદ્ધ સામગ્રી, કાહુકો દિખાવનો નહીં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકેં લિયે ફલ ફુલ સામગ્રી કરી હોય તો તામેં તેં સ્રી, પુત્રાદિકકોં, કાહુકો દિખાવે નહીં. જો લૌકિક પ્રીતિતેં કાહુકો દેય, ઓર લેયતે બહિર્મુખ હોય જાય. ઓર યાકોં સ્વધર્મ જાય. શ્રીઠાકુરજી અંગીકાર ન કરે. તાતેં ભગવદસેવા હે સો ગોપ્યહે, સો કાહુકોં જતાવે નહીં. જો સેવા પ્રગટ કરિ અપની પ્રતિષ્ટા બઢાવે તાકો પાખંડી કહિયે. સો તાકી સેવામેં કછુ પુષ્ટિમાર્ગકો ફલ નાહીં. ઓર પાખંડ કરીવેવારે કે હૃદેમેં લૌકિક આવેશ આવેં, સો લૌકિક આવેશતેં બહિર્મુખ હોય, ઓર સેવામેં પ્રતિબંધ પરે. સો પાખંડકો મૂલ લોભ હે, સો જબ લોભ છુટે તબ પાખંડ ન હોય. ઓર લોભ કે લિયે જગતમેં પાખંડ કરતહે સો વહ પાખંડી હોય તાકો અન્યાશ્રય હોય જાય, તાકરિકે લોભકે વશતે જ્ઞાન વિવેકકો ફલ જાત રહે, સો એસે લોભી પાખંડી કે હૃદયમેં શ્રીઠાકોરજી કબહુ ન બિરાજે, તાતેં સેવા થોરીહી કરે, યથાશક્તિ કરેં, તાકો કછુ

બાધક નહીં, સો થોરેહી ભગવદ્ ધર્મસોં વાકે સઘરે કાર્ય સિદ્ધ હોય જાય, ઓર બહુત કરે ઓર પાખંડ સહિત હોય તો ભગવદ ધર્મ ન બઢે, તાતેં અલૌકિક રીતસોં સેવા કરે. સો શ્રીઠાકુરજીકે જાનેતે કાર્ય હોયગો જો લોગન કે જાને તે કછુ સિદ્ધ હોય નહીં. ઓર વૈષ્ણવકો યહ ધર્મ હે જો ઉત્તમ સામગ્રી હોય સો શ્રીઠાકુરજીકો સમર્પે, ઓર અપને પાસ દ્રવ્ય ન હોય તો મનમેં તાપ કરિકેં કહેજો યહતો પ્રભુનકે લાયક હે. ઓર જહાં તાઇ બને તહાં તાંઈ ઉત્તમ સામગ્રી તથા નોતમ વસ્ત્ર ઓર ફલફુલ થોરોહુ બને તો અવશ્ય લાવનોં, સો ગૃહ સ્ત્રીકો વિચાર નાહીં કરનોં, શ્રીઠાકુજીકું તો સ્નેહ અત્યંત પ્રીયહે, સો શ્રીઠાકુરજીકે ચરણાર્વિંદમેંઇ જહાં તાંઇ બને તહાં તાંઇ અંગીકાર કરાવનોં, ઓર શ્રીઠાકુરજીકો સુગંધાદિક અત્યંત પ્રીય હે, સો યથાશક્તિ સમર્પે ઓર સુગંધ ન બને તો મૃતિકામે પાણિ ડારિ સુગંધકે ભાવતે શ્રીઠાકોરજીકો સમર્પે, સો એસે ભાવતે સઘરી વાત સિદ્ધ હોય. ઓર શ્રીઠાકોરજીકો તુલસી અત્યંત પ્રીય હેં, સો શ્રીઠાકોરજીકે ચરણાર્વિંદમેં નિત્ય નેમસોં વિધિપૂર્વક સમર્પની, ઓર તુલસી સમર્પતી બિરિયાં ગદ્યકો પાઠ કરનોં, સો શ્રીઠાકુરજીકે ચરણાર્વિંદકો સંબંધ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી દ્વારા ભયો હે તાતેં શ્રીઆચાર્યજી શ્રીમહાપ્રભુજીકો સર્વોપર જાનેં. ઓર તુલસીહે સો વૃંદાકો સ્વરૂપહે. પતિવૃતાહે, ઓર મધ્ય તુલસીકે બીજ હે તાતે દૃઢ સંબંધ ભયો જાનનો તાતે ચરણોમેં

સમર્પનો. તબ જાદિન જા સમયે શ્રીકૃષ્ણ સંબંધ ભયો તા સમય અપને ગુરૂકે સનમુખ જો શ્રીઠાકુરજી હે તિનકો. સ્વરૂપ અપને શ્રીઠાકુરજીપેં જાનિ સમર્પે. કાહે તેં ચરણાર્વિંદ કે દૃઢ સંબંધ ભયો હે. સો ચરણસ્પર્શ કરે તેં પ્રીતિ બઢેં. ઓર તુમારે ચરણાર્વિંદમેં ભક્તિહે, સો ભક્તિ વૃદ્ધિ હોય. ઓર યા પ્રકાર વિચારે જો કહાં ભક્તિરૂપી ચરણાર્વિંદ અલૌકિક, ઓર મેરો હસ્ત લૌકિક, પરંતુ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીકી કૃપાતેં યહ પદાર્થ પ્રાપ્ત ભયો હે. ઓર પ્રભુ મોંકો ચરણસ્પર્શ કરાયો હે. તહાંપુતના મોક્ષમેં શ્રીઆ-ચાર્યજી લિખેહે. જો પુતનાને સોલહ હજાર બાલકનકે પ્રાણ લીયે, સો પુતનાકોં પ્રભુ દુષ્ટ ભાવતેં મોક્ષ કીયે. ઓંર બાલકહુ ભક્તભાવ સોં શ્રીઠાકુરજીકે હૃદયમેં રહે. સો શ્રીઠાકુરજીને યહ વિચારી જો સોલહ હજાર ભક્તહેં સો તિનકું પુતના રાક્ષસીકે સંગતેં અસુરાવેશ ભયોહે સો જગદીશ શ્રીઠાકુરજીકે હૃદયમેં હે તો હુ મિટયો નહી. તાતેં ભક્તિરૂપ ચરણાર્વિંદકો સંબંધ હોય તબ અસુરાવેશ મિટે.સો યહ વિચારીકેં બ્રહ્માંડ ધાટકી મૃતિકા ખાઇ, બાલ ચરિત્ર દિખાયે, સો ઉન ભક્તનકે અર્થ આપ મુખમેં માટી ખાયે તવ યે ઉપરકો ચરિત્ર દિખાય વ્રજકે બાલક તથા વેદરૂપ શ્રીબલદેવજી ઇનનેં શ્રીય-શોદાજીતેં કહ્યો જો શ્રીઠાકુરજીનેં મૃતિકા ખાઇહે. ઇતની સુનિકે શ્રીયશોદાજી શ્રીઠાકુરજીકે પાસ આઈ ઓર ડરપાયકે કહેં જો શ્રીઠાકુ-

રજી સાચી કહો જો તુમનેં માટી કયોં ખાઈ હે ? તબ શ્રીઠાકુરજી કહે જો "મૈયા. મેંને માટી નહીં ખાઇહે." સો યહ લીલા કરિ અપની પુરુષોત્તમતા જતાઇ, સો શ્રીબલદેવજી ઇશ્વરહેં તોહુ જાને નાહિ, જો જીતનો પ્રકાર શ્રીઠાકુરજી જતાવેં તિતનોં જાનેં. તબ શ્રીયશોદાજીકો મુખ ખોલિ બ્રહ્માંડ દિખાયેં સો યહ મૃતિકાકો પ્રસંગ અત્યંત ગોપ્યહે. સો યા પ્રકાર ચરણામૃત હેકેં સોલ્હેં હજાર બાલક પુતનાકે શુદ્ધ કિયે. તાપાછેં વૃતચર્યા પ્રસંગમેં ચીરહરણ લીલા કરી. સો ચીર દેકેં ચીરદ્વારા ઈનકે પુરૂષાર્થકો સ્થાપન કીયેં. તબ રાસકી અખંડ. રાત્ર દેખનકી યોગ્યતા ભઇ, સો અલૌકિક રાત્રિ દિખાયેં. ઓર વરદાન દિયે જો શરદમેં રાસલીલામેં દાન હોયગો, કાહેતે જો ચરણાર્વિંદકે સંબંધતેં ભક્તિ સિદ્ધિ ભઇ. તાતેં ચરણામૃત લેનોં.ઓર તુલસીં ચરણાર્વિંદપેં સમર્પની.ઓર ચર્ણસ્પર્શ કરનોં, યા પ્રકાર નિયમ રાખે, તબ ભક્તિ બઢે, તબ પુષ્ટિમાર્ગકે ફલકી પ્રાપ્તિ હોય. ઓર તુલસી હે સો જીતનો ભગવદ ધર્મમેં પ્રતિબંધ હે. તીતનોં સબ દૂર કરિ અલૌકિક દેહકી દાતાહે, ઓર તુલસીકોં અલૌકિક સ્વરૂપ હેં, કહેં હેં જો પુષ્ટિ માર્ગમેં મુખ્ય શ્રીસ્વામિનીજી વિના રંચક ફલકી પ્રાપ્તિ નહીં હે.સો તુલસી શ્રીસ્વા-મિનીજીકે શ્રીઅંગકો ગંધહે.તાતેં શ્રીઠાકુરજીકો અત્યંત પ્રિયહે સો:—

॥ श्लोकः ॥ प्रियांगगंधसुरभितुलसीचरणप्रिये
समर्पयाम्यहं देहि हरेर्देहमलौकिकम् ॥ १ ॥

સો યા ભાંતિસો તુલસી બડો પદાર્થ હેં, ઓર પતિવૃતા પાર્વતી,જાનકી ઇત્યાદિકનકી આધદૈવક પતિવ્રતાહેં સો ગોવિંદસ્વામિ ગાયેહેં:—

श्री अंग प्रभृति जेती जगजुवती ॥
बार फेरि डारो तेरे रूप पर ॥ १ ॥

યા પ્રકાર અલૌકિક ભાવ જાનિ તુલસી સમર્પે. ઓર વૃંદા રૂપ તો મર્યાદા માર્ગકી રીતિસો જગતમેં દિખાયેહેં. ઓર જા દિન શ્રીઠાકુરજીકી સેવા તથા ચરણસ્પર્શ ન બને તા દિનકોં જાનનોં જો મિથ્યા ગયો. સો યહ જાનિ તાપ કરનોં. ઓર વારંવાર અપનેં સ્વરૂપકી ભાવના કરની. સો યહ ભાવ અત્યંત દુર્લભહે. ઓર દાસભાવ લાયક પ્રભુકી ટહેલ કરની. તાતેં પ્રભુ પ્રસન્ન હોય, ઓર વિચારકેં અપરાધકોં ભય રાખનોં, ભય વિના પ્રિતિ ન હોય. ઓર સ્નેહ તો અત્યંત દુર્લભ હે. ઓર સ્નેહ વિના સધરી ક્રીયા વૃથા જાનની. એસો સ્નેહ બડો પદાર્થહે, સો યા પ્રકારસોં ભગવદ સેવાકોં નિયમ, અપને પુષ્ટિમાર્ગકો ધર્મ ભગવદીયસોં મિલિકેં પાળનોં. ઓર ભગવદ ધર્મતેં શ્રીઠાકુરજીમેં સ્નેહ હોય, ઓર દુઃસંગમે અપનોં ધર્મ જાયવેમેં ભય હોય, ઓર સત્સંગતેં સદા ભક્તિ હોય,ઓર ધર્મ ગયો તબ સબ પાપરૂપક ભયોં. તાતેં

ભગવદીયતેં પ્રીતિ સહિત મિલાપ રાખેં.તાતેં યાકો કલ્યાણ હોય.યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવનકોં શિક્ષા દીયેહે.

ઇતિ શ્રી ગોકુલનાથજીકૃત બાવીસમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૨૩ મું.

અબ ઓર હુ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહતહેં:—જો વૈષ્ણવકોં સખડી, અનસખડીકો વિચાર રાખનોં. ઓર ન સમજત હોય તો પુષ્ટિમાર્ગિય ભગવદીય સોં રીતિ ભાંતિ પુછની, ઓર વૈષ્ણવકો સામગ્રિમેં ઓર મહાપ્રસાદમે વિચાર રાખનોં. જો સામગ્રીમેં શ્રીઠાકરજીકી સત્તા જાનનોં, મહાપ્રસાદમેં વૈષ્ણવકી સત્તા જાનની; અપની સત્તા ન જાનની. સામગ્રીકી સેવા પવિત્ર હોય, ખાસા જલસોં હાથ ધોય વિવેક વિચાર સહિત સ્પર્શ કરે, અચ્છો ભાવનીક વૈષ્ણવ હોય તાકે હાથ સિદ્ધિ સામગ્રી દિવાવની, તથા ટહેલ કરવાવનોં. ઓર જહાં તાંઈ બને તહાં તાંઇ સિદ્ધ સામગ્રીકોં કાર્ય આપુહી કરનોં ઓર જો શાકાદિકકી સામગ્રી બજારતેં મંગાવેં સો નામધારી વિના કાહુપેં ન મંગાવેં. ઓર જો બને સો છોટી મોટી સેવા આપુહી કરેં. ઓર કુટુંબમેંતેં જાકી અત્યંત પ્રીતિ હોય તાસોં કરાવે. ઓર આપ પવિત્રતામેં રહે. ઓર પવિત્રહીં કાર્ય કરેં ઓર રસોઈ શુદ્ધ પોતકે રાખેં. ઓર રાજભોગ

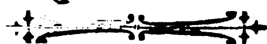
પાછેં પાત્રાદિક માંજીકે ધરે. ઓર સખડીમેં બડી પવિત્રતા રાખેં, સો એક એકસે છુઇ ન જાય. ઓર અપવિત્રતાસેં બુદ્ધીકી હીનતા હોય, તાતેં મલિનતાસોં ન રહનોં, ઓર બહુત મેલે વસ્ત્ર ન રાખનોં, સો કાહેતે જો વૈષ્ણવકે પાસ વૈષ્ણવ બેઠેં તબ ભગવદ્ ચર્ચા વાર્તા કરેં, તહાં સર્વથા પ્રભુ પધારેં, સો તિનકો ઉન વસ્ત્રનતેં વાસ આવેં. સો યહ ભાવ જાનિકેં વસ્ત્ર ઉજ્વલ રાખેં. ઓર ભગવદ્ મંદિરમેં આપુકાં જાનોંપરે તબ ગ્લાનિ આવે, તાતેં ફટે મોટેકી કછુ ચિંતા નહીં. અપને દેહકે અર્થ જેસો બને તેસો પહેરેં, પરંતુ બહુ મેલો ન રાખે ઓર અપનેં દેહકે અર્થ કાહુકે દિખાયવેકે અર્થ આછો કપડા નાહીં પહરે, યહ દાસકો ધર્મ હે. ઓર સૂકર, શિયાળ, ગર્દભ, કુત્તા, ધોબી, નીચજાતિ, ચાંડાલ, ભંગી, ચમાર, આસુરી, સુતકી, રજસ્વલા, છાપકી, (ગરોળી) સર્પ, ઇત્યાદિકનકોં છુવેતો તત્કાલ ન્હાય ડારે. ઓર છીવેકે સ્પર્શતેં દીનકો છુયો દિનમેંહીં ન્હાય, રાત્રકોં છુયો રાત્રમેં ન્હાય, યહ વેદ સ્મૃતિ શાસ્ત્રમેં કહ્યોહેં. ઓર મહાપ્રસાદ ઉત્તમ ઠોરકો લેય, યા પ્રકાર આચાર વિચાર સું રહે. ઓર યા પ્રકાર પુષ્ટિ માર્ગકી રીતિમેં ન સમઝે તો ભગવદીય વષ્ણવતેં પુછયોં ચાહિયે. ઓર ઉત્સવાદિકકો લોપ ન કરનોં, કયોંકે, જબ ઉત્સવ આવતહે, તબ શ્રીઠાકુરજીકોં પરમ આનંદ હોતહે. જો ફલાનોં ઉત્સવ આવતહે. ઓર શ્રીઠાકુરજીકોં ઉત્સવ ન કરાવેતો શ્રીઠાકુરજી અપ્રસન્ન હોય

જાય, તાતેં ઉત્સવ યથાશક્તિ સર્વથા કરનોં, સો વિધિ પૂર્વક કરનો. ઓર મનમેં દુઃખ પાયકેં ન કરનોં, ઓર કાહુકે આગે અપની બડાઇ ન કરની, જો મેને ઉત્સવ કીયો. ઓર લૌકિક વૈદિક કાર્ય આય પડે તો ઉત્સ ટારનોં નહીં. અપને કાર્ય આય પડે તો વૈષ્ણવકે ધર તથા અપને ધર વૈષ્ણવ પાસ કરાવેં. સો લૌકિક કાર્ય અર્થ અલૌકિક શ્રીઠાકુરજીકો ઉત્સવ ટારે તો શ્રીઠાકુરજી કુઢે. ઓર જીવકે ઉપર અપ્રસન્ન હોય. તાતે અલૌકિક કાર્યમેં મન રાખે, ઓર લૌકિક વૈદિક આવશ્યક હોયસો કરે, ઓર પુત્રાદિકકોં બ્યાહ કરે, તબ મર્યાદી હોય તહાં તિનકે ધર પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિસોં મહાપ્રસાદ લેય. ઓર અન્યમાર્ગકી રીતિ હોય તો મહાપ્રસાદ ન લેનો. ઓર લૌકિક કાર્ય કરનોં હોય, તો શ્રીઠાકુરજીકો વસ્ત્ર, સામગ્રી પહલે કરની. ઓર લૌકિકકો કાર્ય પાછેં કરનો. ઓર નાત જિમામની હોય તો પ્રથમ શ્રીઠાકુરજીકી સામગ્રી કરે, પાછેં શ્રીઠાકુરજીકો ભોગ ધરેં, તોપાછેં વૈષ્ણવકો લિવાવે. ઓર વૈષ્ણવકો લિવાયે પાછેં શ્રીનાથજીકી તથા ગુરૂનકી યથાશક્તિ ભેટ કાઢેં. ઓર શ્રાદ્ધાદિકમેં વૈષ્ણવકોં ન લિવાવેં. ઓર સદા જાકે ધર લેત હોય સોતો ભાંતિસો લિવાવે. ઓર લૌકિક ભાવતેં બ્રાહ્મણ ઓર જાતિકો લિવાવેં, ઓર અલૌકિક કાર્યમેં વૈષ્ણવકોં કરેં, તહાં ઓરકે કરેકો પ્રયોજન નહીં, ઓર લૌકિકમેં કોઇ જાતિકો બુરો માને તો વાકોં પ્રસાદ

હેકેં પ્રસન્ન કરેં, તાતેં અપને માર્ગકી નિંદા ન કરાવે, જો કાહેતેં સુદૃઢ ભક્તિ ભઇ નાહીં હે, તાતેં મનમેં નિંદાતે દુઃખ હોય. દૃઢ ભક્ત વારેકોં તો કછુ લૌકિક વૈદિક સોહાય નહીં. વાકો તો કેવળ અલૌકિકહીતે કામ હે, યા પ્રકારસોં રહનોં. ઓર જહાં તાંઇ ભક્તિ દૃઢ નહીં ભઇ હે તહાંતાઇં યહ જાને જો મેરી ભક્તિ મેં કોઇ પ્રતિબંધ ન કરે, ઓર લૌકિક વૈદિક કરે, તાતેં શ્રીઠાકુરજીકી સેવા નિર્વિઘ્નતાસેં કરે. ઓર મનમેં ખેદ હોયસો ન કરેં. ઓર પુષ્ટિમાર્ગિયસોં કોઈ વાતકો અંતરાય ન રાખે. ઓર કપટ છલ ભગવદીયસોં ન રાખેં. ઓર ાકિક વૈદિકકો કાર્ય હીન જાનેં, સો યહ પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિ સર્વોપર જાનેં. ઓર ઇન ઇન્દ્રીયનકે વિષયાદિકન તેં શ્રીઠાકુરજીકો આવેશ જાતો રહે. ઓર કહેહે "बिषयाक्रांतदेहानां नावेशः सर्वथा हरेः" સો યા પ્રકાર કરિકેં શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજી કહેહેં, સો સેવા બરાબર ધર્મ નહીં સો વૈષ્ણવકોં બહુત કઠિન હે. ઓર વૈષ્ણવકો વિવેક વિચારસોં સવ કાર્ય કરનોં. દેશ કાલ સમયકો વિચાર રાખનોં. બુરેકો નિકટ ન જાનોં. ઓર વાસુ સંભાષણહુ ન કરનોં. સેવા બને સો ઉત્તમ કાલ જાનનો. ઓર વ્રજ ભૂમિ ઉત્તમતેં ઉત્તમ ભૂમિ જાનનો, જો જહાં શ્રીપુરુષોત્તમકી નિત્યલીલા સ્થિતિ હે. ઓર રાત્રકોં શયન કરનો તબ પ્રાતઃકાલકી સેવાકો સ્મરણ કરનોં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકે, શ્રીમહાપ્રભુજીકે કીર્તન કરિ સોવનોં, ઓર કીર્તન ન આવે

તો શ્રીમહાપ્રભુજીકો, શ્રીગુસાંઇજીકો તથા ગુરૂનકો સ્મરણ કરિકે સોંવનો સો સબનકે નામતેં સઘરો દિન ખોટો ખરો બોલ્યો હોય તો સબ સુખરૂપ હોય જાય.જેસે રાત્રકે ફલતેં સગરે દિનકો પ્રસાદ દુધવત્ ગુન કરે.તા સમય ચરણાંમૃત લે કે સોવેતો વાકો દુઃખ સ્વપ્નમેં હું નહીં આવે.ઓર નિંદ તો મૃતક બરાબરિહેં, સો શ્વાસ આવે તથા નહીં આવે. તાતેં ચરણામૃતકો સંબંધ મુખમેં બન્યો રહે,સો સર્વથા દુરગતિ ન પાવેં. યા પ્રકારસોં વૈષ્ણવ યા કાલમેં સાવધાન હોયકેં રહે તબ બચેં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ કહેંહેં.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત તેવીશમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્.

વચનામૃત ૨૪ મું.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી ચોવીસમોં વચનામૃત કહતહેં, જો વૈષ્ણવકોં યહ ભય રાખનોં, જો મેરી ભગવત્ સેવામેં અંતરાય ન હોય, યહ ભાવ રાખનોં, ઓર સેવાકે અર્થ લૌકિક કુટુંબકો, પરોસી તથા રાજા દેશ કાલ,સઘરો દુઃખ સહનોં, ઓર જાનનો જો યહ દુખ હે સો તો દેહ સંબંધી હે, સો કોઇ કહા કરેગો. ઓર ભગવત્ સેવા મોકું ચાહયે. ઓર દુખ સુખતો જગતમેં જહાં જાયગો તહાં યાકો સિદ્ધિ હે પરંતુ ભગવત્ સેવા તો બહુત દુર્લભહે. જબ પ્રભુ અત્યંત કૃપા કરેં તબ ભગવદીયકો સેવાકો સંયોગબને. ઓર

અપનેં મનમેં યહ જાને જો જહાં તાંઇ યહ દેહહે તહાં તાંઇ યહ દુઃખહે, ઓર લૌકિક દુઃખ સુખ મેરે સંગ નાહીંહે. તાતે દુઃખ, સુખ પાયકે સહન કરે. ઓર કહેં જો યહ સેવા મેરે જન્મ જન્મ-કો કલ્યાણ કરતાહે. તાતેં યા જન્મમેં દુઃખ ભયોતો કહા ! પરંતુ સેવાતો બનતહે, ઓર લૌકિક વૈદિકકે લિયે દેશદેશનમેં કિતનોં દુઃખ સહતહેં. સોતો તુચ્છ પદાર્થહે. ઓર યહાં અલૌકિક ભગવત્ સેવા તાકે અર્થ જો દુઃખ પાવેં તો આનંદ પાયકેં સહનોં. ઓર ભગવત્ સેવા મન લગાયકે કરનોં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી સામગ્રી તથા નેગ બાંધે, સો નેગ રંચકહુ ઘટાવે નહીં, તાતેં અપની સામર્થ્ય દેખિ-કેં નેગ બાંધે. ઓર નેગ બાંધે પાછે ન કરે તો પ્રભુ નેગવિના દુઃખ પાવે. યહ ભક્તિ માર્ગ મેં નેગકી પ્રભુ આશા કરતહે, સો લૌકિક દૃષ્ટાંતતેં જાનનોં, જૈસેં કોઈ વૈષ્ણવકો મહાપ્રસાદ લિવાવે, સો વાકો એક દિન ઘટતો ધરેં તો વહ ભુખ રહેં, તા ભાવતેં વિચારિકેં નેગ બાંધનો ઓર જો કોઈ વૈષ્ણવ સેવામેં ચતુર હોય તો વાકો સવામેં રાખનોં ઓર કાહુકોં સામગ્રી આવેં, કોઇ બીડા આછો બાંધિ જાનેં, કોઈ સુંદર માલા ગુંથી જાનેં, ઓર કોઈ સુગંધ, અતર, ફુલેલ, અરગજા, ચોવા ઓર રીતિ ભાંતિ જાનેતો વાકો સેવામેં રાખે. ઓર કોઇ કુલ્હે ટીપારો, વસ્રનમેં બાંધ જાને તો તિનસોં કરાવે. સો યા પ્રકારસોં પ્રીતિ પૂર્વક સેવા કરે. ઓર જામેં ગુણ બહુત હોય ઓર

પ્રીતિ ન રાખે, તાસું કછુ ન કરાવે. ઓર થોરો ગુણ હોય, પ્રીતિ તેં કરે, તાસોં સેવા કરાવે. અપનેકો કછુ ગુણ આવત હોય, ઓર કોઇ વૈષ્ણવ શ્રદ્ધાપૂર્વક પૂછે તો કહેં પરંતુ આપતે ઠોરઠોર ન કહત ડોલે, ઓર અપને ગુનકો અભિમાન ન કરે, પ્રીતિ પુર્વક વૈષ્ણવકોં બતાવનો, ઓર આપતેં નયોં વૈષ્ણવ હોય તો વાકો આછો જાનનો, ઓર આપુનતેં પ્રથમ હુએ વૈષ્ણવકી કાનિ રાખની, ઓર જાને જો યે વૈષ્ણવહે, ઓર મોતેં બડો બડભાગીહે, ઓર પ્રભુનને ઈનકોં બાલપણે તે અંગીકાર કિયોહેં. ઓર ભગવદ્ ધર્મમેં છોટો બડો ન જાનેં, કૃપાકું દેખેં. ઓર કાહુકોં શરણ આવતહી આછી દીશા હોતહેં, ઓર કાહુકોં જન્મ વ્યતિત હોય જાય, તોહુ કછુ ન સમઝે તાતે યા માર્ગમેં બડે છોટેકો પ્રમાન નાહી. જો યા માર્ગમેં તો કૃપાહીકો વિચારહે. ઓર પુષ્ટિ માર્ગમેં શરણ આવેતાકો સુજાતિ જાનનો, ઓર તેં અપનો ધર્મ ગોપ્ય રાખનો, ઓર જો વસ્તુ પુષ્ટિમાર્ગમેં અંગીકાર કીની હે, તાહીકોં સમર્પે, સોઇ મહાપ્રસાદ લેય. ઓર તરબુજા, મુલા, ગાજર ઇત્યાદિક નિષિદ્ધ હેં, ઓર વેદમેંહુ વર્જિતહેં, તાતેં કબહુ ન લેય. ઓર શાસ્ત્રમેં વેંગનહું નિષિદ્ધ હેં. પરંતુ પુષ્ટિમાર્ગમેં તો લીને હેં. તાતે વેંગન ભોગ ધરિકેં લેય, ઓર લોંન ડારો શાકકું, ઓર ખીરકું શાસ્ત્રમેં સખડીમેં કહ્યોહે તાકો અનસખડીકી રીતિસોં કરે. શાકાદીકમેં અગ્નિતેં ઉતારિ કેં

પાછેં લોંન ડાર્યો ચાહિયે. થોરો બનેસો પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિસોં કરનો. પુષ્ટિમાર્ગકી રીત બહુત બડીહે. દુસરેકે માર્ગકી ક્રિયાસોં કછુ ફલ નાહીહે. સો શ્રી ગીતાજીમેં કહેહે.

॥ स्वधर्म निधनं श्रेयः परधर्मो भयावहः ॥

સો પરાયો ધર્મ ભય ઉપજાવેહે. તાતેં કછુ કાર્ય ન હોય. ઓર અપને પુષ્ટિમાર્ગમેં રીતિ પ્રમાન કરેં થોરોહી કરેં, ઓર શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીકો આશ્રય કરે તો વા ધર્મતે પ્રભુ પ્રસન્ન હોય. ઉત્સાહસોં બને સો કરે. કાહુકી લૌકિક પ્રતિષ્ટા કરિકેં ન કરેં. તબ વામેં શ્રીઆચાર્યજીકી કાનિતેં શ્રીઠાકુરજી પ્રસન્ન હોય. ઓર પ્રભુ પ્રસન્ન ન હોય તબ યાકો કિયો કહા? તાતે પ્રભુનકેતો એક મનહીકી અપેક્ષા હે. ઓર શ્રીઠાકુરજીકેતો કોઇ વાતકી ઘટતી નાહીં. વૈષ્ણવકો જેસો ભાવ હોય તેસો અંગીકાર કરેં. તેસોઈ દાન કરેં. તાતેં વૈષ્ણવ અપની યોગ્યતા છોડિ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીકોં આશ્રય કરેં. ઓર લૌકિક વૈદિકમેં લોક નિષ્ટા દિખાય અપનો ધર્મ ગોપ્ય રાખે, તહાં લૌકિક વ્યોહાર બનેતો કરે જાનોં. તામેં જો ભગવદ ઈચ્છાતેં આય પ્રાપ્ત હોય તામેં તે શ્રીનાથજીકો અંશ પ્રથમ કાઢિયે. તાપાછેં ગુરૂનકો કાઢિયે. દોઉ થેલી ન્યારી કરિકે ધરત જૈયે તથા ગામમેં કોઇ વૈષ્ણવકે પાસ ધરત જૈયે. અપને ઘર દ્રવ્યકો કબહું ન ધરિયે, સો કહાજાને કોઈ સમય કૈસી કઠિ-

નતા આય પડે, તો છિનમેં ધર્મ છુટિ જાય. યહ દ્રવ્ય કોઈ સમય ભગવત્‌ધર્મકો નાશ કરે, સો ગામમેં કોઇ પ્રમાણી વૈષ્ણવ હોય તાકે ઘર ધરત જૈયે, સો શ્રીજીકો ભેટીયા આવે સો તત્કાલ દે દેય. યહ ન જાનેં જો મેંહીં જાઉંગો, તબ લે જાઉંગો. ઓર ગામમેં ગુરૂ હોય તો ભેટ કાઢિ ભેટ કરિ આવેં. ઓર દુસરે ગામમેં હોય તો હુંડી કરિકે પઠાવેં. ઓર કોઇ વૈષ્ણવ ભરોંસેકો હોય તો વાકે હાથ પઠાવેં. સો કાહેતેં જો યા કાલમેં દ્રવ્ય ઓર પરસ્રી એ ભગવદ ધર્મકો નાશ કર્તા હેં. સો શ્રીભાગવતમેંહુ કહ્યોહે, જો કાષ્ટકી પુતરીકોહુ સંગ ન કરનો. કયોંકિ ચિત્ર લિખી પુતરીકોં દેખેતેં વિકાર મનમેં હોતહે. તાતેં પરાઈ સ્રીકો સર્વથા ત્યાગ કરનો. ઓર વાકો કાલરૂપ જાનનો. ઓર શ્રીગોવર્ધનનાથજીકે તથા અપને ગુરૂનકે દર્શનકી સદા સર્વદા આરતિ રાખનો. ઓર યહ ન જાનનો જો મેં દોય ચારિ બેર હોય આયો હું. સો જયોં જયોં દર્શન કરે ત્યોં ત્યોં અધિક તાપ કરનો. જાનેં જો દર્શન કરવેકો ફલ કૃપા કરિકેં દીનોહે. ઓર યાહી ભાંતિ શ્રીયમુનાજીકે જલ પાનકો તાપ રાખનો. ઓર શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીકે ટહેલવા વ્રજમેં રહત હેં, તિનસોં દોષભાવ ન રાખનો. જો કાહેતેં કિ વૈદિક શાસ્ત્રમેં કહેહેં, જો યા જગત શ્રીઠાકુરજીકો ક્રીડાભાંડહેં સો સગરો જગત કાષ્ટકી પુતરી વત્‌ હેં સો પ્રભુ ઉનકોં નચાવતહે, તેસે નાચ-

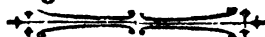
તહેં, તાતેં કાહુકો દોષ ન દેખેં. ઓર આછી વાત હોય સો સમુ-જાવે. ઓર ન સમજત હોય તો ભગવદ ઇચ્છા જાનેં, તાતેં દોષ બુદ્ધિ ન રાખેં. તામેં વ્રજ સંબંધી હુ, સો પ્રભુકે વિચારે વિના પ્રભુકે ગામમેં પ્રભુકે પાસ કેસે રહેં, તાતે ઉનકો અલૌકિક કરિ જાનેં, ઉનકી સેવા ટહેલ બને સો કરેં. ઓર આપ ઉત્તમ સ્થલમેં અપરાધકો ભય રાખેં, ઓર ઠોરકે અપરાધતો ઉત્તમ સ્થલમેં ગયે તે છુટેં, ઓર ઉત્તમ સ્થલકો પાપ વજ્રલેપ હોય જાય, સો કેસેં છુટે, તાતેં અપરાધકો સર્વથા ભય રાખેં. સો ઉત્તમ સ્થલકો ભય રાખકેં ખોટી બાત ન કરેં. ઓર કાનનતેં સુનેહુ નાહી. તબ ભાવ દૃઢ હોય. તબ પ્રભુ પ્રસન્ન હોય. ઓર શ્રી ભાગવતકેં એક દોય અધ્યાયકો પાઠ કરનોં. ઓર એતન્માર્ગકી ગ્રંથનકી ટીકાકો શ્રવણ કરે વિના પ્રભુનમેં મન લાગે નાહીં, સો કાહેતેં જો ગ્રંથન વિના પુષ્ટિમાર્ગકોં સિદ્ધાંતકોં ન જાને. ઓર વૈષ્ણવનકે મુખતેં સુનેં તબ શ્રીઆચાર્યજી તથા શ્રીગુસાંઈજીકો પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત સેવા ક્રિયા સંપુર્ણ અલૌકિક જ્ઞાન હોય. તબ પ્રીતિ બઢે, ઓર જબ પ્રીતિ ઉપજી, તબ યાકો સંપૂર્ણ કાર્ય સિદ્ધ ભયો. ઓર શ્રીસુબોધિનીજી શ્રીવલ્લભ કુલ વાંચે સો સુનેં,તથા નિવેદનીકે મુખતેં સુને.સો લીલાકો ભાવ અપનેં હૃદેમેં શુદ્ધ કરિકે રાખેં, કાહતેં જો ભગવદ મહાત્મ-જાને વિના પ્રીતિ ન હોય,ઓર સુનેવિના જ્ઞાન ન હોય.તાતે ભગવદ

વાર્તા શ્રવણ અવશ્ય કરે, સો શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી નવરત્નમેં કહે હેં, જો હમ નિવેદન કિયેહેં, પરંતુ ભગવદીયકે સંગવિના, શ્રવણ કિયે વિના,જ્ઞાન ન ભયો તો પ્રીતિ ન હોય, તો પ્રભુ પ્રસન્ન ન હોય. જેસે જગતમેં દ્રવ્યકો જ્ઞાનહે, તાતેં દ્રવ્યમે પ્રીતિ હે, કાહેતેં જો દ્રવ્યકે ગુણ જ્ઞાનતે સંસારમેં સર્વ જ્ઞાન હોતહે, સો યાહીતેં હોત હે, તેસેઈ પ્રભુનકે ગુણ ગાનતેં પ્રભુનકો જ્ઞાન હોય, સો સર્વોપર જાનિ પ્રીતિ હોય, તાતેં સંપૂર્ણ અલૌકિક કાર્ય સિદ્ધિ હોય, ઓર એતન્માર્ગકે અષ્ટ છાપકે કીર્તન ગાવે તથા સુનવેમેં પ્રીતિ રાખે,સો કાહેતેં જો પુષ્ટિલીલાકે દર્શન અષ્ટ છાપમેંહેં.ઓર અન્ય માર્ગકે કીર્તન જુગ જુગમેં અંશ કલાતેં કૃષ્ણ પ્રગટ હોતહે, તિનકે હે, તાતેં યહ જાનેં જો અન્યમાર્ગીય કીર્તન અપનેં શ્રીઠાકુરજીકી લીલાકે નહીહેં.યહ જાનિકેં કીતન ન સુનેં.કોઈ અન્યમાર્ગી એતન્માર્ગકે કીર્તન અષ્ટછાપકે ગાવેં તિનકો ન સુનેં. ઓર જેસે જમુના જલ ઓરકે પાત્રમેં હોય તો પુષ્ટિમાર્ગીય કેસેં પીવેં ? જો પીવે તો ભ્રષ્ટ હોય જાય. તેસેંઇ અષ્ટ છાપકે કીર્તન વૈષ્ણવકે મુખતે સુનેં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી સેવા તથા દર્શન કરિકેં નિકસેં તબ પીઠ ફેરિકેં બાહિર નિકસેં, ઓર દંડવત્ કરેં. તા પાછેં ઓર ઠોર જાય તબ અપરાધ નિવારણ હોય. ઓર શ્રીઠાકુરજીકે સનમુખ દંડવત્ કરે પરંતુ શ્રીઠાકોરજીકે પીઠ પાછેં દંડવત ન કરે. તહાં

બેઠેંહુ નહીં, સો કાહેતેં જો શ્રીઠાકુરજીકે પીઠ પાછે બહિરમુખતાહે, સો થાકેં હોય. સો દામોદર લીલાકે પ્રસંગમે શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી કહેહેં, જો શ્રીયશોદાજી શ્રીઠાકુરજીકો પકરનેકો આઇ, તબ શ્રીઠાકુરજી ભાજે, ત્યોં ત્યોં પીઠ દીઠી,તબ ક્રોધ બઢયો, ઓર સ્નેહ છુટયો. તબ શ્રીઠાકુરજી બંધે. તાતે પ્રભુનકે સનમુખ બેઠનોં. ઓર અપને ગુરૂનકો સ્વરૂપ અપને હૃદેમેં રાખિ દંડોત કરિ વિજ્ઞપ્તિ કરેં, જો મહારાજ મેં સંસાર સમુદ્રમેં બુડતહોં. તાતેં આપ બાંહ પકરી કે કાઢે તો નિકસી જાઉં. ઓર મેરી સામર્થ્યતો નિકસિવેકી નાહીંહે. સો મેં આપકી શરનહોં. આપકી સેવાકો ચોરહું. ઓર સાધન કરિકે હીનહું, ઓર આપકી શરન વિના, આશ્રય વિના, ઓર ઉપાય નહીં હેં સો મોંસે પતિતકો કૃપા કરિકે ઉદ્ધાર કરિવેવારે આપુંહીહો, સો આપ કૃપા કરેંગે, તબ પ્રભુ પ્રસન્ન હોઇગેં ઓર શ્રીઠાકુરજી અપને ઘરમેં બિરાજે હેં.તિનમેં ગુરૂભાવ પ્રભુભાવ દોઉ રાખેં, ઓર મુખારવિંદ રૂપ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીહેં, યા ભાવતેં પુષ્ટિમાર્ગમેં ભાવહી મુખ્યહેં.સો લૌકિક દૃષ્ટાંતતેં કહતહેં, જો એક દેહ સંબંધ,એક ભાવ સંબંધ.અપની બેટી સો દેહ સંબંધી, વહુહે સો ભાવસંબંધી, અપની બેટી અપને દેહ તેં પ્રગટીહેં, પરંતુ પરાયે ઘર જાય, ઓર પાલી પોષીહે તોહુ અપને ઘરકી નાહીહે, ઓર વહુ કાહુકીતો પાલી પોષીહે. ઓર કાહુકી બેટીહે,

સો ભાવ સંબંધતે ધરમેં આઇ, ઓર માલિકની ભઇ. કાહે તેં જો જ્યાંહાં ભાવસંબંધ હે. સો દૃઢહે. જેસે દેહ સંબંધી યાદવ તીનકો ક્ષય ભયો, ઓર ભાવ સંબંધી જે વ્રજભક્ત તિનકો અપનપોં દીયો, તેસેંઇ શ્રીઆચાર્યજી પુષ્ટિમાર્ગ પ્રગટ કરિકેં જીવનકું બ્રહ્મસંબંધ કરાયે, ઓર ભાવ સંબંધ દૃઢ કરિ દીયોં, સો એસો દાન ભયોહે પરંતુ પતિવૃત ધર્મમેં ચલે, તો પ્રભુ પ્રસન્ન હોય. તેસેંઇ વૈષ્ણવ સાક્ષાત્ શ્રી પુર્ણપુરુષોત્તમકો અપનેં પતિ જાનેં, ઓર ઇનહીકે સેવા સ્મર્ણમેં તન, મન, ધન સમર્પન કરે તો પ્રભુ પ્રસન્ન હોય. સો યા પ્રકાર કૃપા કરિકેં શ્રીગોકુલનાથજી આપ કલ્યાણ ભટ્ટસોં કહે હેં. ઓર પાછે યહ આજ્ઞા કીયેહેં, જો યહ પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત અત્યંત ગોપ્યહે. સો કાહુકે આગે મતિ કહિયોં. ઓર કેવલ અનન્ય ભગવદિય હોય, તાસોં કહિયો. યહ હમારી શિક્ષાહે સો તુમ જાનોગે.

ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત ચોવીશમો વચનામૃત સંપુર્ણમ.

॥ श्री कृष्णायनमः ॥

॥ अथ श्रीमद्गोकुलेशजी कृत ॥

श्रीमदाचार्यजी महाप्रभुजीके चोराशी वैष्णवकी नामावली प्रारंभ ॥

श्री विट्ठलमहंवंदे स्वकीयजन वल्लभं ॥
चतुराशिति भक्तानां व्यक्तिं कुर्वे यथार्थतः ॥ १ ॥
[1]दामोदरं [2]कृष्णदासौ [3]पुनर्दामोदरस्तथा ।
[4]पद्मनाभश्च [5]तुलसां [6]पार्वती [7]रघुनाथकः ॥ २ ॥
[8]रजो [9]पुरुषोत्तमो [10]रुक्मिणी [11]गोपालदासकः ॥
[12]सारस्वतोरामदास [13]गदाधर महांस्तथा ॥ ३ ॥
[14]वेणिमाधवदासौ च [15]अंमाक्षत्राणी वैष्णवी ॥
[16]हरिवंसश्च [17]गोविंदो क्षत्री [18]गजनधावनः ॥ ४ ॥

[१९]नारायणो ब्रह्मचारी [२०]क्षत्राणी [२१]जीयदासकः ॥
[२२]देवाकपूर क्षत्रीश्च [२३]दिनकर [२४]पुरुषोत्तमो ॥५॥
[२५]मुकुंदः [२६]प्रभूदासश्च [२७]प्रभू [२८]त्रिपुरदासकौ ॥
[२९]पूर्णमल्लो [३०]यादवेंद्रः [३१]काश्मीरोमाधवस्तथा ॥६॥
[३२]गुसांईदास [३३]गोपालो [३४]पद्मारावलकस्तथा ॥
[३५]जोशीपुरुषोत्तमो ज्ञेये [३६]जगन्नाथोसमान्वयः ॥७॥
[३७]नरहरी [३८]राणाव्यासः [३९]क्षत्राणी [४०]रामदासकौ ॥
[४१]गोपालो [४२]कृष्णदासश्च [४३]प्रोहितो रामदासकः ॥८॥
[४४]बुलामिश्र [४५]रामानंदौ [४६]विष्णु [४७]जीवनदासकौ ॥
[४८]सारस्वतो भगवान [४९]भगवान्मुक्षसेवकः ॥ ९ ॥
[५०]गौडो अच्युतदासश्च [५१]अच्युतोचक्रतीर्थकः ॥
[५२]कन्हैयासालक्षत्री च [५३]नरहरीदासकस्तथा ॥१०॥
[५४]लघुपुरुषोत्तमो [५५]गोपालदास [५६]जनार्दनौ ॥
[५७]कविराजो [५८]गडुस्वामी [५९]उत्तम श्लोकदासकः ॥११॥
[६०]ईश्वरोत्तम श्लोकाख्यो [६१]राजामाधवकौस्तथा ॥

[६२]सिंहेनंदेसासुवहु [६३]परमानंद [६४]सूरकौ ॥ १२ ॥
[६५]बाबावेणु, [६६]कृष्णदासी [६७]छकडा वासुदेवकः ॥
[६८]एकाक्षत्राणी [६९]आनंददास विश्वंभरस्तथा ॥१३॥
[७०]ब्राह्मणीरथकाईश्च [७१]नारायणस्त्रीयस्तथा ॥
अन्यमार्गीय कायस्थदासो [७२]दामोदरोस्तथा ॥१४॥
सिंहेनंदे च [७३]क्षत्राणी [७४]जगतानंदकस्तथा ॥
[७५]ईंद्रप्रस्थे चैक क्षत्री [७६]जटा गोपालदासकः ॥१५॥
[७७]कृष्णदास [७८]रामदासौ वाडवो [७९]बाद्रायणः ॥
वैष्णवो [८०]संतदासश्च [८१]सुंदरदास [८२]मावजी ॥१६॥
[८३]नरहरीदास संन्यासी [८४]पाडे सदुभवानिका ॥
श्रीमदाचार्य भक्तानां नामानि बहुतस्तथा॥ १७ ॥
तथापि स्वात्म पाठार्थे लिखितानीतिक्षम्यतां ॥
वार्तायांपरिशोधानि सर्वदा वैष्णवैर्जनैः ॥ १८ ॥

इति श्रीमद्वल्लभाचार्य भक्तानां श्रीमद्गोकुलनाथजी
कृत नामावली संपूर्णम् ॥

શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ.

શ્રીગુરૂ યુગ પદ કમળ રજ, હું વંદુ નિત્ય ધરી નેમ;
દુઃખ હરણ સુખ શ્રેય નિધિ, ફળદાયક ભક્તિ પ્રેમ. ૧
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ, શ્રીકૃષ્ણ પૂરણ કામ;
ચોરાશી મહાભક્ત તેહનાં કરૂં વર્ણન નામ. ૨
જેનું સ્મરણ કર્યા થકી, અઘ દુઃખ કલેશ પળાય;
પુષ્ટિ પંથ પ્રભુ પ્રસન્ન હોય મહા પતિત પાવન થાય. ૩
મનવાંછિત ફળ શીઘ્ર પામે, ગાતાં એ અભિધાન;
શ્રીમહાપ્રભુજી નિજાનંદનું, કરે તેહને દાન. ૪

ઢાળ.

શ્રીદામોદરદાસ હરસાનીરે, કૃષ્ણદાસ મેઘન વદે વાણીરે. ૧
સંભરવાળા દામોદરદાસરે, જેનો કનોજ મધ્યે નિવાસરે. ૨
પદ્મનાભદાસ હરિના ભક્તરે, તુલસા પ્રભુ પદ આસક્તરે. ૩
વધૂ ત્હેની કહીએ પારવતીરે, સુત રઘુનાથદાસ સુમતિરે. ૪
રજોબાઈ વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણીરે, સેવ્યા શ્રીવલ્લભ રતિ આણીરે. ૫
વૈષ્ણવ શેઠ પુરુષોત્તમદાસરે, જેનો કાશીપુરીમાં નિવાસરે. ૬
બાઇ રૂક્ષમણિ પુત્રી તેહનીરે, સેવા અતુલિત કહીયે તેહનીરે. ૭
શેઠના સુત ગોપાળદાસરે, સેવા સ્મરણમાં હુલ્લાસરે. ૮
રામદાસ હરિ રંગ રાતારે, ગદાધરદાસ જગ વિખ્યાતારે. ૯
વેણીદાસ માધવદાસ બે ભાઇરે, હરિવંશ પાઠક સુખદાઇરે. ૧૦

વૈષ્ણવ કહીએ અમ્મા ક્ષત્રાણિરે, ગોવિંદદાસ ભલ્લા લ્યો વખાણીરે,
ગજનધાવને સેવ્યા મુરારિરે, દાસ નારાયણ બ્રહ્મચારીરે. ૧૨
મહાવનની વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણિરે, જીયાદાસ સુરીલ્યો જાણીરે. ૧૩
ક્ષત્રી વૈષ્ણવ દેવાકપૂરરે, શેઠ દિનકર પ્રેમી ઊરરે. ૧૪
મુકુંદદાસ મહા વૈષ્ણવ મ્હોટારે, ક્ષત્રી પ્રભુદાસ જલોટારે. ૧૫
પ્રભુદાસ ભાટ હરિજનરે, દાસ પુરુષોત્તમ ધન્ય ધન્યરે. ૧૬
ત્રિપુરદાસ વૈષ્ણવ કાયસ્થરે, પૂરણમલ્લ રસિક રસ મસ્તરે. ૧૭
યાદવેંદ્રદાસ પ્રજાપત્યરે, ગુસાંઇદાસ સેવ્યા હરિ અત્યરે. ૧૮
માધવભટ્ટ કાશ્મીરમાં વાસરે, વાંસવાડાના ગોપાળદાસરે. ૧૯
પદ્માારાવલની અતિસેવારે, પુરુષોત્તમ જોષી તેવારે. ૨૦
જગન્નાથ જોષી તેના ભ્રાતારે, વળી વૈષ્ણવ તેમની માતારે. ૨૧
જોષી નરહરિ હરિના દાસરે, ગામ ગોધરે રાણા વ્યાસરે. ૨૨
વૈષ્ણવ રજપૂતાણી હરિની દાસીરે, રામદાસ ગુજરાતના વાસીરે.
હવે ગોવિંદ હરિરસ માતારે, રાજા માધવ દવ બેઉ ભ્રાતારે. ૨૪
ઉત્તમ શ્લોકદાસ સેવા ભારીરે, સેવક શ્રીજીના કહેતા મેહેતારીરે.
ઇશ્વરદાસ હવે રસ મગ્નરે, હરિ હરિજનશું ચિત્ત લગ્નરે. ૨૬
વૈષ્ણવ છકડા વાસુદેવદાસરે, સેવા અર્થે રહેતા પ્રભુ પાસરે. ૨૭
કૃષ્ણદાસ ઘઘરી સુખ કંદરે, બાબા વેણુ રહિત દુઃખ દ્વંદરે. ૨૮
એ બેઉનો એક ખવાસરે, તેનું નામ તે જાદવદાસરે. ૨૯
થાનેશ્વરના વિપ્ર જગતાનંદરે, સેવ્યા શ્રીહરિ અતિ આનંદરે.
બ્રાહ્મણી અડેલની વૈષ્ણવ બાઇરે, આનંદદાસ વિશ્વંભરદાસ બેભાઇરે.

વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણી પ્રભૂ પદ પ્રીતરે,રામદાસ મીરાંના પ્રોહીતરે. ૩૨
કૃષ્ણદાસી ખવાસણી જાણીરે, જેની વાણી શ્રીવલ્લભે માનીરે. ૩૩
બુલામીશ્ર શ્રીવલ્લભવરનારે, રામાનંદ પંડિત થાનેશ્વરનારે. ૩૪
વિષ્ણુદાસ છીપા રસ પૂરરે, જીવણદાસ ક્ષત્રિ કપૂરરે, ૩૫
સારસ્વત દ્વિજ ભગવાનદાસરે, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુ પાસરે. ૩૬
વૈષ્ણવ ભગવાનદાસ ભીતરીયારે, શ્રીજીની સેવામાં ઠરીયારે. ૩૭
અચ્યુતદાસ સનોડીયા કહીયેરે,ગૌડ વિપ્ર અચ્યુતદાસ લહિયેરે. ૩૮
સારસ્વત દ્વિજ અચ્યુતદાસરે, નારાયણદાસ અંબાલે વાસરે. ૩૯
નારાયણદાસ ભાટ મથુરાંનારે, નારાયણદાસ લુવાણા ઠઠ્ઠાનારે. ૪૦
ક્ષત્રાણી ગોરજાને સમરાઇરે, સાસુ વહુ બે વૈષ્ણવ બાઇરે. ૪૧
સીંહનંદના ક્ષત્રિ સારરે, વૈષ્ણવ અડેલના એક સુતારરે. ૪૨
એક વૈષ્ણવ હરિગુણ ગાતારે, દામોદરદાસની માતારે. ૪૩
સીંહનંદ ક્ષત્રાણીનો વાસરે, કવિ લઘુ પુરૂષોતમદાસરે. ૪૪
કવિરાજ ભાટ ગુણ ગાવેરે, ગોપાળદાસ ઇટોલાના કહાવેરે. ૪૫
જનાર્દનદાસ વૈષ્ણવ ક્ષત્રિરે, ગરુડ સ્વામિ બ્રાહ્મણ હરિનીમૈત્રીરે.
કનૈયાસાલ ક્ષત્રિ પ્રકાશરે, વિપ્ર ગોડીઆ નરહરિદાસરે. ૪૭
બાલકૃષ્ણ બાદરાયણદાસરે, સેવા સ્મરણનો અભ્યાસરે. ૪૮
વૈષ્ણવ રામદાસ ચોહાણરે, સેવા સ્મરણ માંહે સુજાણરે. ૪૯
માણેકચંદ સદુપાંડે ભવાનીરે, નરોબાઇ હરિ મન માનીરે. ૫૦
નરહર સન્યાસી હરિના ભક્તરે,જેની હરિપદ નીર્મળ મત્યરે.૫૧
ગોપાળદાસ કહીએ જટાધારીરે, વસી વ્રજમાં સેવ્યા ગિરિધારીરે.

સંત પોષ્યા સત ના ચૂકી નારીરે, કૃષ્ણદાસે સોંપી પરને પ્યારીરે.
આશે ચોપડા સંતદાસરે, સુંદરદાસે સેવ્યા અવિનાશરે. ૫૪
પટેલ માવજી વિરજો સહિતરે, પતિ પત્નિ પ્રભૂપદ ચિત્તરે. ૫૫
ગોપાળદાસ નરોડાના કહાવેરે, સેવે શ્યામને હરખે હુલરાવેરે. ૫૬
સૂરદાસ શિરોમણી ભકતરે, ગાયા શ્રીગિરિધર જાણે જગ્તરે. ૫૭
સર્વોપરિ દાસ પરમાનંદરે, ગાયા ગુણનિધિ બાલમુકુંદરે. ૫૮
કુંભનદાસ મહારસ કંદરે, સખા ભાવે સેવ્યા શ્રીગોવિંદરે. ૫૯
સૂત કૃષ્ણદાસ દઢ એવારે, છોડયા પ્રાણ ન છોડી ગૌસેવારે. ૬૦
કૃષ્ણદાસ કહિયે અધિકારીરે, ગાયા સેવ્યા શ્રીરાસ બીહારીરે. ૬૧
ગાયા વૈષ્ણવ એ ચોરાશીરે, શ્રીવલ્લભ પદ નિકટના વાશીરે. ૬૨

વલણ—સકળ તત્વનું તત્વ છે એ સારમાં એ સાર,
પાઠ કરતા માત્રમાં વશ થાય શ્રીનંદકુમાર;
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુને જે પ્રસન્ન કરવા ચહાય,
નથી અવર ઉપાય બીજો. હરિ ભકતના ગુણ ગાય,
શ્રીઆચાર્યજી શ્રીમહાપ્રભુજીના અંતરંગ એ ભકત;
મુજ ઉપર કરૂણા કરો શ્રીવલ્લભપદ આસકત;
એ વૈષ્ણવ પદ રજરતીની છે ઘણી મુજને આશ,
ગાય ગુણ હરિદાસના દયારામ દાસનો દાસ.

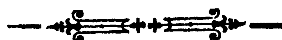
ઇતિ શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ સંપૂર્ણ.

શ્રી ગોકુલેશજીના ૭૮ ભગવદીયનું ધોળ.

શ્રી ગોકુલપતિજીના જે છે ભક્ત, સ્વરૂપ રસે જે છે અનુરક્ત
કર્યાં સહગમન પ્રભુની સાથ, તેઉને ચરણે નામી માથ. ૧
તેઉની નામાવલી સમાજ, કહું છું સ્મરણ કરવા કાજ;
સંક્ષેપે સૂચનકા કરૂં, નામ એઉનાં ઉરમાં ધરૂં. ૨
પ્રથમ ચરણે જઈ અનુસર્યા તણો, મારગ દેખાડયો સોહામણો;
[૧]રૂપાંબાઇ રૂપ રસભર્યાં, પ્રથમ પ્રભુજીને અનુસર્યાં. ૩
[૨]જવાજી [૩]માનાજી રજપૂત, સાહસ કીધો અતિ અદ્ભુત;
[૪]નારંગદે [૫]વિરબાઇજી નામ, [૬]ગોરબાઈનાં સરિયાં કામ. ૪
[૭]ધનબાઇ [૮]બેનીબાઈ જેહ, [૯]મેઘજીભાઇનો સાચો સ્નેહ;
[૧૦]મોહનભાઈ મહેદ ગુણરાસ, સાથે ચાલ્યા [૧૧]દામોદરદાસ. ૫
[૧૨]માધવદાસ [૧૩]રાઇબાઇ ભક્ત, [૧૪]કનકાદે ભાભી અનુરક્ત;
[૧૫]રાજારામ રાજેશ્રી જેહ, [૧૬]શ્યામદાસ સુગંધી તેહ. ૬
[૧૭]ગોકુલદાસ ઉર્ધ્વસ્ફુટ થયા, [૧૮]નાહાની વહુને પ્રભુજીની દયા;
[૧૯]ધનજી [૨૦]રાંકા [૨૧]ગિરિધરભાઈ, કાહાનાએતો મહાનિધી પાઈ. ૭
[૨૩]ભગવાનદાસ કરેટી તણા, [૨૪]દેવજી ગાંધી મન મનોરથ ઘણા;
[૨૫]રતનબાઇ [૨૬]સીતાબાઇ નામ, [૨૭]ગમતાદે પોહોચ્યાં સુખ ધામ. ૮
[૨૮]નાહાની બાઇને [૨૯]હરજીભાઇ, ચરણારવિંદે પોહોચ્યાં ધાઇ;
[૩૦]હરજીભાઈ [૩૧]હીરા મનરલી, [૩૨]લવજી ગાંધી મન આશાફલી. ૯

[૩૩]ગોકુળદાસ [૩૪]ઠીકો લઘુવેશ, [૩૫]મેઘજીભાઇનો ભાવ સુદેશ;
[૩૬]ધનજી ગાંધીને [૩૭]શ્યામદાસ, [૩૮]યશોદાની પુરી પ્રભુએ આશ ૧૦
[૩૯]ફુલને વળી [૪૦]કલ્યાણદાસ, [૪૧]ગંગા ભાગ્યતણી મહારાસ;
[૪૨]રામાને [૪૩]વીરાં [૪૪]કાન્હબાઇ, કરખંડીયાનો [૪૫]જીવોભાઇ. ૧૧
[૪૬]દેવકી વેણીભાઈની સુતા, [૪૭]કાહાનદાસભાઇ બ્રાહ્મણહુતા;
[૪૮]રામા [૪૯]મુકુંદદાસ [૫૦]લાલોભાઈ, લખાઈ ચરણે પહોચ્યાં ધાઇ. ૧૨
[૫૧]કલ્યાણ પરીખ [૫૨]પુંજીબાઇ નામ, [૫૩]મોહનદાસનાં સરીયાંકામ;
[૫૪]લાડકી[૫૫]રામબાઈ[૫૬]કૃષ્ણાભાઈ, [૫૭]જગન્નાથભાઈએ માહાનિધિપાઈ
વાત્સલ્ય પરાયણ [૫૮]વિઠલદાસ, [૫૯]રસિકભાઈની પોહોચી આશ;
[૬૦]ધનજીભાઇ ચોપડાતણા, [૬૧]દેવજીને મન મનોરથ ઘણા. ૧૪
[૬૨]ગોકુલદાસ [૬૩]રાજબાઈપાસ, [૬૪]ગંગાની પૂરી પ્રભુએ આશ;
[૬૫]દાદી[૬૬]દેવકી ભાવેસની, [૬૭]રૂડાપટેલની અતિસે બની. ૧૫
[૬૮]હીરાદે [૬૯]અજબાઈ [૭૦]કહાનદાસ, ઉગ્રભાવી [૭૧]ગોવરધનદાસ;
[૭૨]ધનબાઇ [૭૩]બેહેનીબાઈ નામ, [૭૪]ફુલબાઈ મન પૂર્યાં કામ. ૧૬
[૭૫]રતનભાભીને [૭૬]માધવદાસ, [૭૭]ગોપાલદાસે કર્યો નિકટ નિવાસ;
[૭૮]પનોતીબાઈ ભાવ મન ધરી, પ્રાણપ્રભુને પદ અનુસરી. ૧૭
એમ અઠોતેર વૈષ્ણવ જેહ. નિશ્ચે ગમન કર્યાં ધરી નેહ;
એ ઉગ્રભાવી વિરહી સમાજ, એહનું સ્મરણ કરવાકાજ. ૧૮

એ વાત નિશ્ચે મનવસે, સ્વરૂપદાન એહથી થશે;
ભક્ત નામાવલી એ મહાનિધિ, પાઠ કરેથી કારજ સિદ્ધિ. ૧૯
એઉની ચરણરેણુ ધરી ભાલ, વિવરણ કીધું દાસ ગોપાલ. ૨૦

॥ अथ श्री गोवर्धनवासि. ॥

સાખી–[૧]અંક, [૨]સમ, [૩]રસ, [૪]દ્રષ્ટહે, [૫]દર્શન, [૬]મનઅભિલાષ;
[૭]પૂર્ણ, [૮]લોક, [૯]મન્મથ, [૧૦]રઢણુ, [૧૧]કુંજસદન, નિજબાસ.
શ્યામબરણુ ગિરિવરધરણુ, ગોપીજન ચિત્ત ચોર;
વ્રજરાજ કુંવર જીયામેં બસો, સુંદર નંદકિશોર.

રાગ--ગોડી.

શ્રીગોવર્દ્ધનવાસિ સાંવરે લાલ, તુમ વિન રહ્યો ન જાય હો;
વ્રજરાજ લંડતો લાડિલે. ધ્રુવ.
[૧]બંક ચિત્તે મુસિકાયકે લાલ, સુંદર બદન દિખાય,
લોચન તલપે મીન જયોં લાલ, પલ છિન કલ્પ વિહાયહો. ૧
[૨]સમ સ્વર બંધાન સોં લાલ, મોહન વેણું બજાય,
સુરત સુહાઇ બાંધિકે નેક,મધુરે મધુરે સ્વર ગાયહો. શ્રીગો. ૨
[૩]રસિક રસીલી બોલની લાલ, ગિરિ ચઢિ ગૈયાં બુલાય,
ગંગ બુલાઇ ધુમરી નેંક, ઉંચી ટેર સુનાયહો. શ્રીગો. ૩
[૪]દૃષ્ટિપરેં જા દિવસતેં લાલ, તબતે રૂચે નહિ આન, (અન્ય)
રજની નીંદ ન આવહી મોહે, વિસર્યો ભોજન પાનહો.શ્રીગો. ૪

[૫]દર્શનકોં નયના તપે લાલ, વચન સુનનકોં કાન,
મિલિવેકો હીયરો તપેં, મેરે જીયકે જીવન પ્રાણહો. શ્રીગો. ૫
[૬]મન અભિલાષા વ્હે રહી લાલ, લગત નયન નિમેષ,
એકટક દેખું આવતો ત્યારો, નાગર નટવર ભેષહો. શ્રીગો. ૬
[૭]પૂર્ણ શશી મુખ દેખકેં લાલ, ચિત્ત ચોટયો વાહી ઠોર.
રૂપ સુધારસ પાનકેં લાલ, સાદર ચંદ્ર ચકોરહો. શ્રીગો. ૭
[૮]લોક લાજ કુલ વેદકી લાલ, છાંડયો સકલ વિવેક,
કમલકલી રવિ જયોં બઢેં લાલ,ક્ષણુંક્ષણું પ્રીતિ વિશેષહો.શ્રીગો. ૮
મન્મથ કોટિક વારને લાલ, દેખી ડગમગી ચાલ,
યુવતી જનમન ફંદના લાલ, અંબુજ નયન વિશાલહો.શ્રીગો. ૯
[૧૦]યહ રઢ લાગી લાડીલે લાલ, જેસે ચાતક મોર,
પ્રેમ નીર બર્ષાયકે લાલ, નવઘન નંદકીશોરહો. શ્રીગો. ૧૦
[૧૧]કુંજ ભોવન ક્રીડા કરે લાલ, સુખ નિધિ મદનગોપાલ,
હમ શ્રીવૃંદાવન માલતી, તુ ભોગી ભ્રમર ભૂપાલહો. શ્રીગો.૧૧
યુગયુગ અવિચલ રાખીયેં લાલ, યહસુખ શૈલ નિવાસ;
શ્રીગોવર્દ્ધનધર રૂપપેં, બલજાય ચતુર્ભુજદાસહો. શ્રીગો. ૧૨
સાખી–યહ મેરે અભિલાષહે; પૂરો નંદકુમાર;
યહ છબીપર કોટિક વારણે તનમન પ્રાણ આધાર. ૧
કહા કહું રસના એકહે, નહીં લક્ષ કરોડ,
કેસે કરકે વર્ણવું, દાસ સદા કરજોડ. ૨

॥ श्रीकृष्णाय नमः श्रीगोपीजन वल्लभाय नमः ॥

॥अथ श्री- त्यले ल लिख्‍ते॥

પ્રાતઃસમે ઉઠી વ્રજબાલા, ગાવત મંગલ ગીત રસાલા. ૧
કરી શ્રૃંગાર મથનીયાં ધોવે, અપનો અપનો દહ્યો વિલોવે. ૨
મથન કરે મોહન જસ ગાવે,સુમરિ સુમરિ હરિગુણુ સચુપાવે. ૩
માખણુ મિશ્રી દહી મલાઈ, ઓટયો દુધ કપુર મિલાવી. ૪
કછુક મનોરથકે પકવાન, થાર સજોવતિ સુંદરવાન. ૫
નયે વસન ભૂષણુ હરિ લાયક, લે ચલી સુંદરી સબ સુખદાયક. ૬
અતિહી સુરંગ ખીલોનાં લીને, વિવિધ મનોર્થં મનમેં કીને. ૭
યહ વિધિ સબ ઘર ઘર તેં ચલી, નંદ નંદનકો દેખન અલી. ૮
સુખ સજ્યા પોઢે હરિરાઇ, વાર વાર કે જસુમતી માઇ. ૯
ફીર ઝાંખે ફીર ફીરકે આવે, કમલ નયનકો નાહી જગાવે. ૧૦
તાહી સમે આઇ વ્રજબાલા, માનહુ મત્તગયંદકી ચાલા. ૧૧
નેપુરકી ધુનિ સુંની નંદરાઇ, ચોંકિ ઉઠે તબ કુંવર ન્હાઇ. ૧૨
નિકટ ગઈ જહાં જસોમતી માઈ,બદન દેખ કર લેત બલાઇ. ૧૩
બીથુરી અલક લટપટીપાઘ, પીક કપોલ મુખ અંજન લાગ. ૧૪
ચંદન ઉરપર વીનગુનમાલા, ભુષણુ ઈત ઉત પરમ રસાલા. ૧૫
યહ શોભા નિરખત વ્રજબાલા, રસ મસે નેન દેખે નંદલાલા.૧૬

જસુમતી ધાય ઉછંગહી લીનો, ચુમિ વદન ઉર શીતલ કીનો. ૧૭
મંગલ ભોગ આંનકે રાખ્યો, ગિરિધરલાલ સ્વાદ સું ચાખ્યો. ૧૮
માખન મિશ્રીમેલ ચટાવે, ધોરીકો પય અતિહી ભાવે. ૧૯
દધીકી છીટ લગી તન શોભીત, માનહુ ઉડગન અંબર લોપીત. ૨૦
લપટાનો મુખ જસુમતિ દેખે, અપનો જન્મ સુફલ કર લેખે. ૨૧
રંચક જમુના જલસોં ધોવે, પોંછિ વદન અંબરસો જોવે. ૨૨
પુનિ અચવાવે ખવાવે બીરી, સકલ સાજ સબલાઇ અહીરી. ૨૩
મંગલાકી આરતિ ઉતારી, શોભા દેખ રહી સબ નારી. ૨૪
કનકપાટ બેઠે મનમોહન, લાગ રહી જસોમતી અતિ ગોહન. ૨૫
કોઉ હરિકો તેલ લગાવે, પરસત અંગ પરમ સચુપાવે. ૨૬
કોઉ અંગ ઉવટનો કરે, વિવિધ મનોર્થ મનમે ધરે. ૨૭
કોઉ બેની કરમેં ધરે, તા ઉપર પુની કંગઇ કરે. ૨૮
કોઉ કનક ઘટ જલ લે રહે, કોઉ પદ અંબુજ લે ગ્રહે. ૨૯
કોઉ હરિકો સ્નાન કરાવે, પરસત અંગ પરમ સચુપાવે. ૩૦
કોઉ તનિયા અંગ પહેરાવે, કોઉ સુંથન સરસ બનાવે. ૩૧
કોઉ વાગો પટુકા કરે, કોઉ બહુ વિધ ભુષણ ધરે. ૩૨
કોઉ કુલ્હ સુરંગ ધરે શીષ, પાગ બંધાવે ગોકુલ ઇશ. ૩૩
તુમતો હો વ્રજરાજ લડેંતે, સબ લરીકનમેં ગુનન બડે તે. ૩૪
મોર ચંદ્રિકા ગુંજાહાર, વ્રજ જનકે તુમ પ્રાણ આધાર. ૩૫
પહોપમાલ લે કંઠ ધરાવે, સંકેત સદનકી ઠોર બતાવે. ૩૬
રતન જટીત મુરલી કર દઇ, મોહન પરમ પ્રીતસોં લઇ. ૩૭

તબ આઈ વૃષભાનકુમાર, છબિપર વારોં કોટીક માર. ૩૮
હઠ કરી હરિ શ્રૃંગાર કરાયો,બહુ વિધિ ભૂખન વસન બનાયો.૩૯
મધુ મેવા પકવાન મીઠાઇ, મુદીત જસોમતિ ગોદ ભરાઇ. ૪૦
સન્મુખ આય રહી સબ નારિ, દર્શન દેહો કુંજબિહારી. ૪૧
અંજન દ્રગ કેસરી આડ, સબ જુવતિનમેં લાડલી લાલ. ૪૨
નખશીખલો શ્રૃંગાર કરાવે, દેખ ગોપાલ પરમ સુખ પાવે. ૪૩
વેતો હરિ મુખ કમલ નિહારે, હરિ રાંધા વીધુ વદન ઉજારે.૪૪
માનહુ મધુપ કમલ રસ ચાખ્યો,કે જાનુ પ્રીતિ અમૃત બાંચ્યો.૪૫
નિરખ નિરખ ફુલી વ્રજનારી, હસહસ દેત પરસ્પર તારી. ૪૬
ગોપીવલ્લભ ભોગ લે ધર્યો, સોતો ભુવન ભુવન પ્રતિ કર્યો. ૪૭
પુરી દહીં સંધાનો શાક, માંખણુ બુરો બહુ વિધ પાક. ૪૮
સબહીનકે મનરંજન કારન, પ્રેમ સહિત લીનો મન ભાવન. ૪૯
મનસા પુરન નંદકુમાર, ઠાડે હે જસુમતી કે દ્વાર. ૫૦
મૈયા મથિમથિ ધૈયાં લ્યાવે, બારબાર ઉર અંતર લાવે. ૫૧
ઐનાં બઢે લાલ પયપીજે, ઇતનો કહ્યો હમારો કીજે. ૫૨
ધોરીકો પય પરમ રસાલ, સાત ઘુંટ જો પીવો લાલ. ૫૩
વદન ધોય બીરા જબ લીનો, તબ મૈયા જુ ખીલોનાં દીનો. ૫૪
ઠાડી રહી રોહની રાણી, મીઠી વાત કહેત મન માની. ૫૫
ખીર સીરાત સ્વાદ નહિ આવે,ગ્રાસ એક મુખ ભીતર લાવે. ૫૬
અતિ હિતસોં હરિ ભોજન કીનો,લાલન મૈયાકો સુખદિનો. ૫૭
ખેલત ફીરત સખા સંગ લીને, ખરિક ખોર ગિરિ ગહવર ભીને.૫૮

અતિ પ્રવીણ જસોમતીકો પૂત, સબહીનકો મન લીનો ધુત. ૫૯
ચોરી કરી સબહીન સુખદેત, ગોપીનકો સર્વસ્વ હરિ લેત. ૬૦
કર સંકેત બુલાઇ ગોપી, ઇનતો સબ મર્યાદા લોપી. ૬૧
સબહિનકો કીયો મન ભાયો, તા કારન યહ વ્રજમેં આયો. ૬૨
જસોમતિ સખીયનસો જુ બુલાવે, કમલ નેનકો કહું ન પાવે. ૬૩
દેખોરી ગોપાલ કહાંહે ખેલત, કહો જાય બાબા તોહે બોલત. ૬૪
ભોજનકો બેઠે નંદરાય, તુમ સંગ ભોજન કરહું આય. ૬૫
જબ માતાકી જાની પ્રીત, આય ગયે ગિરિધર સમીપ. ૬૬
બેઠે આય કનક આસનપર, નંદરાય પકરે કર સોં કર. ૬૭
કનક વરન ઝારી જમુનાં જલ, ભરી દીની જસુમતી મન ઉજ્વલ. ૬૮
પનવારો જોર્યો વિસ્તાર, તાપર ધરી કનકકી થાર. ૬૯
બેલા છોટે મોટે ધરે, ચમચાં રત્ન જડીત તાંહાં ધરે. ૭૦
અગર ધુપ કીનો તા ઠોર, હીતસોં પ્રભુજી લીનો કોર. ૭૧
અતી સુગંધ ચાવરકો ભાત, આંન ધર્યોહે જસુમતી માત. ૭૨
ઠાડે મુંગ અરૂ દારિ બનાઇ, તાકે પાસ કઢી લે આઇ. ૭૩
મિરચનકે કીને બહુ શાક, હીતસોં જસુમતી કીને પાક. ૭૪
સીખરન ભાત અરૂ પીરો ભાત, ખાટો મીઠો વડીકો ભાત. ૭૫
તીન ભાંતકી તુરઈ કરી, પાપડ ભુંજે અરૂ તિલવરી તરી, ૭૬
ભરતા વેંગન ચકતા કરી, અરવી સુરણ સબ લે ધરી. ૭૭
કરેલા મુરેલા કંકોડા કરે, ખંડવા ખંડવી ગલકા ધરે. ૭૮
સકરકંદકો કીનો શાક, પેઠામે મોશ્રીકો પાક. ૭૯

શાઇતાં કીને ઇકઇસ ભાંતિ, સંધાનેકી કેતીક પાંતિ. ૮૦
બીલસારૂ કીનો જુ બનાઇ, જેંવત હરિકો મન ન અઘાઇ. ૮૧
બહુ વિધકી કચરીયાં તરી, બહુ ભાંતકી ભાજી કરી. ૮૨
બિંજન બહુ વિધિ ગીને ન જાઇ, વારંવાર જસોદા લાઇ. ૮૩
રોટી પુરી લિટી કરી, મીસી રોટી ઘીસું ભરી. ૮૪
માંખન બુરા પાસ ધરાયો, લુચ્ચઇ લે સીખરનસોં ખાયો. ૮૫
સેવ બહુત બુરાસોં કરી, સો તો જાય નિકટ લે ધરી. ૮૬
વડાં મઠાકે સુંદર કીને, તીનકુડા અતિ રસસોં ભીને. ૮૭
મૈયા મોકું સીખરન ભાવે, બેલા ભર ભર રોહિની લાવે. ૮૮
સુરભી ઘૃતસોં બેલા ભર્યો, સો લે ભાત સીખરપર ધર્યો. ૮૯
ઓટયો દુધ દહાંકો બેલા, મીઠે આંબ અરૂ સુંદર કેલા. ૯૦
આંબનકો શીરા જુ કીનો, સોતો હરિ જુ રૂચિસોં લીનો. ૯૧
ખરબુજા અરૂ આલો મેવા, યહુ વિધ જસુમતિ કીની સેવા. ૯૨
છોંકયો મઠા પરમ રૂચિદાયક, સોતો કેવલ હરિજુકે લાયક. ૯૩
યહુ વિધ લાલન ભોજન કીનો, માત જસોમતીકો સુખ દિનો. ૯૪
કર અચવન ઠાડે આંગનમેં, અતિ સુગંધ બીગ લે મુખમેં. ૯૫
શ્રીકરમેં બીરા જબ લીનો, સોતો વાંટિ સબનકો દીનો. ૯૬
થાક વિચિત્ર કુંદકી માલા, લે આઈ પહેરી નંદલાલા. ૯૭
કર મુરલી અરૂ વેત ગ્રહાઇ, વ્રજ વિનતા નિરખી સુખ પાઇ. ૯૮
નીરાંજન બહુ વિધસોં કીનો, સો તો દેખ વારનો લીનો. ૯૯
જો લોં હરિ ભોજન કરી આવે, તો લોં સહચરી કુંજ બનાવે. ૧૦૦
ઓલી ભર ભર પહોપલેં આવે, પરમ પ્રિતિસોં સેજ બિછાવે. ૧૦૧

પુલ મંડેલકે ખંભ ચોવારે, પુલનકે કલસા અતિ ભારે. ૧૦૨
પુલનકી શૈયા લે રચી, તકીયા ગેંદુવા પુલન સચી. ૧૦૩
સેજબંદ પુલનકે કરે, રંગ રંગ પુલનસોં ભરે. ૧૦૪
પુલનકી ચોકી લે કરી, તાપર કરવા કુંજા ધરી. ૧૦૫
અંગરાગકે બેલા ભરે, અતિ સુગંધ બીરા તહાં ધરે. ૧૦૬
પુષ્પ માલ અતિ સુંદર કરી, સો તો પ્યારી ઉર પર ધરી. ૧૦૭
પુલનકે પંખા લે આવે, સોતો કમલ નેનકો ભાવે. ૧૦૮
સકલ પદાર્થ આગે ધરે, વિવિધ મનોર્થ મનમેં કરે. ૧૦૯
પોઢે પ્રિય પ્યારીકે સંગ, વિવિધ ભાંત બરખત રસ રંગ. ૧૧૦
બહુત ભાંત પ્રિયકે સંગ ખેલી, રસ મર્યાદા સબ લે પેલી. ૧૧૧
શ્રમકન સુભગ અંગપર આઇ, રસભરે પોઢે કુંવર કન્હાઈ. ૧૧૨
જાલરંધ્ર વ્હે સહચરી દેખે, અપનો જન્મ સુફલ કરી લેખે. ૧૧૩
ઘંટાનાદ ભયો ચહું ઓર, શંખનાદકી ધુની સબ ઠોર. ૧૧૪
ધુનિ સુનિ શ્રીગોવર્દ્ધનધર જાગે, માંનહુ પ્રેમ સીંધુમે પાગે. ૧૧૫
કાકડી બીજ ખોવા અરૂ પના, કેલા આંબ ખરબુજા ઘના. ૧૧૬
કંદ મુલકે ભાજન ભરે, સો તો કુંજ સદનમાં ધરે. ૧૧૮
ગોપ અધાને સુરભી દેખી, ફીર કછુ મનમેં મનસા લેખી ૧૧૯
વેણુ વેત લે ચલે કન્હાઈ, તબ સહચરી પરમ સુખ પાઇ. ૧૨૦
આગે ગોધન પાછે ગ્વાલ, મધ્ય બિરાજત ગિરિધરલાલ. ૧૨૧
ગૌરજ મંડીત મુખપર કેશ, શોભીતહે અતિ સુંદર વેશ. ૧૨૨
મણિમાલા ગુંજા ફલ ગરે, ગોરી રાગ વેણુમેં કરે. ૧૨૩
વ્રજ વનિતા આઈ ચહું કોદ, દેખત શ્રીમુખ ભયો પ્રમોદ. ૧૨૪

ગોવિંદ ગોપીનકો સુખ દીનો, કછુક મનોર્થ મનમેં કીનો. ૧૨૫
કરિ સત્કાર ચલે આગે તે, કરિ સંકેત ગહે પાછે તે. ૧૨૬
અતિ વીરહિ સંબ વ્રજકી બાલા, ઘેર લીયે તબ મદનગોપાલા. ૧૨૭
સંધ્યા ભોગહે જાકો નામ, સો તો લીનો વાહી ઠામ. ૧૨૮
નંદભુવનમેં ઠાડે આય, પ્રમુદિત ભઇ જસુમતી માય. ૧૨૯
અતિ હિતસોં આરતિ ઉતારી, કરમે લીયે કનકકી થારી. ૧૩૦
ભીતર ભવન પધારે લાલ, આય જુરી સબ વ્રજકી બાલ. ૧૩૧
કોઉ બડે શૃંગાર કરાવે, કોઉ તેલ પુલેલ લે આવે. ૧૩૨
કોઉ મર્દન મંજન કરે, વિવિધ મનોરથ મનમેં ધરે. ૧૩૩
કોઉ જલ લે સ્નાન કરાવે, અંગ વસન કરી અતિ સચુપાવે. ૧૩૪
કોઉ તનીયા અંગ પહેરાવે, બહુ વિધિ ભૂષણ વસન બનાવે. ૧૩૫
સેલી કંધ વેણુ કર લયે, હરિ જુ તબહી ખરિકમેં ગયે. ૧૩૬
ધોરી ધુમરી ગાંગ બુલાઇ, કાજર પીયરી દોરી આઇ. ૧૩૭
યહ તો નિજ ભકતન સંકેત, વે સબહીનકો બોલે લેત. ૧૩૮
વિવિધ ભાંત હરિ દોહન કરે, સબ ભાજન લે રસસોં ભરે. ૧૩૯
ગ્વાલ ભોગ લીનો રસ રીત, વ્રજવનિતાકી જાની પ્રીત. ૧૪૦
સબહિનકો કીયો મન ભાયો, જા કારન યહ વ્રજમેં આયો. ૧૪૧
દોઉ ભૈયા ભોજનકો આવે, જસુમતિ કનક થાર ભરી લાવે. ૧૪૨
દારિ ભાત મિરચનકો શાક, હિતસોં જસુમતિ કીનો પાક. ૧૪૩
દુધ ભાત અતિ મોકું ભાવે, ડબરા ભરિ ભરિ જસુમતિ લાવે. ૧૪૪
યહ વિધ લાલન ભોજન કીનો, માત જસુમતિકો સુખ દીનો. ૧૪૫
કર વ્યારૂ ઊઠે મન મોહન, લાગિ રહિ જસુમતિ અરૂ ગોહન

અતિ સુગંધ બીરી મુખ ધરી, પુષ્પમાલ લે શ્રીકંઠે ધરી. ૧૪૭
રૂનઝુન કરત અંગુરીયાં ગહે, માત જસુમતિ સબ સુખ લહે.
સુખ સજ્યા પોઢે હરિરાય, ચાંપત ચરણ જસોદા માય. ૧૪૯
ભાંતભાંતકી કહાંની કહે, હરિ હુંકારો ફિર ફિર લહે. ૧૫૦
નિશિ લીલા કહો કેસે કહે, સોતો નિજજન મનમેં લહે. ૧૫૧
નંદભુવનકી લીલા કહે, મનુષ્ય દેહ ધરી સબ સુખ લહે. ૧૫૨
શ્રીગિરિવરધરકી લીલા ગાવે, રસિક ચરણકમલ રજ પાવે.

इति श्री नित्यलीला संपूर्ण.

(શ્રીમદ્વિઠ્ઠલનાથજીના ચતુર્થલાલજી)

શ્રી ગોકુલેશજીનું જીવન ચરીત્ર.

આ શ્રીગોકુલેશજીએ માળા તિલકનો વિજયધ્વજ ફરકાવવા માટે **જહાંગીર** બાદશાહ સામે ધર્મનું દ્વંદ્વ યુદ્ધ કરી પોતાની અડગ ટેક ટકાવી રાખી હતી તે સર્વ કોઇના જાણવામાં છે. હાલમાં અમોએ ૩૦૦ વર્ષનાં પ્રાચિનં પુસ્તકોમાંથી આ શ્રીગોકુલેશજીનું જીવન ચરિત્ર નીચે પ્રમાણે બે ભાગમાં છપાવવું શરૂં કર્યું છે.

ભાગ ૧ લો—પ્ર. ૧ કુટુંબની પૂર્વ પિઠિકા, પ્ર. ૨ શ્રીગોકુલેશજીનું પ્રાગટય, પ્ર. ૩ શ્રીમાહાપ્રભુજી, શ્રીગુસાંઇજી, શ્રીગોકુલેશજી, કળીયુગમાં પૂર્ણ પુરુષોત્તમ રૂપે પ્રગટ થશે તે માટે વેદ, પુરાણાદિનાં પ્રમાણો ટીકા સાથે, પ્ર. ૪ પ્રાગટય મહોત્સવ, પ્ર. ૫ વર્ષ ગાંઠનો ઉત્સવ, પ્ર. ૬ બાળલીલા પ્ર. ૭ કૌમારલીલા, પ્ર. ૮ પૌગંડલીલા, પ્ર. ૯ ઉપનયન સંસ્કાર પ્ર. ૧૦ વિદ્યાભ્યાસ પ્ર. ૧૧ અડેલથી ગઢાનો પ્રવાસ પ્ર. ૧૨ ગઢામાં નિવાસ, પ્ર. ૧૩ ગઢાથી મથુરા પ્રવાસ, પ્ર. ૧૪ મથુરા નિવાસ, પ્ર. ૧૫ વ્યાહ ઉત્સવ, પ્ર. ૧૫ શ્રી ગોકુલવાસ, પ્ર.૧૭ ગુજરાતનો પરદેશ, પ્ર.૧૮ કુરૂક્ષેત્રની યાત્રા.

ભાગ ૨ જો–**માળાપ્રસંગ**–પ્ર. ૧ ચિદ્રૂપ નામના સંન્યાસીની શીખવણીથી જહાંગીર બાદશાહે કરેલો માળા ઉતારવાનો હુકમ, પ્ર. ૨ ચિદ્રુપ અને શ્રીગોકુલેશજીની મુલાકાત તથા તેમણે કરેલો શાસ્ત્રાર્થ, પ્ર. ૩ શ્રી ગોકુલ

તથા મથુરામાં ચિદ્રુપે વર્તાવેલો કેર, પ્ર. ૪ માળા નહી ઉતારવાનો દૃઢ નિશ્ચય, પ્ર. ૫ શ્રીગોકુલેશજીની ચિદ્રૂપ સાથેની બીજી મુલાકાત, પ્ર. ૬ માળાના રક્ષણાર્થે શ્રી ગોકુલેશજીનું કાશ્મીર જવું, પ્ર. ૭ બાદશાહની મુલાકાત, પ્ર. ૮ કાશ્મીરથી વિદાયગીરી, પ્ર. ૯ સોરમમાં વાસ. પ્ર. ૧૦ ચિદ્રૂપનો પરાજય, પ્ર. ૧૧ શ્રીગોકુળ દૃઢવાસ.

ઉપર પ્રમાણે પ્રકરણો સાથેનો આ ગ્રન્થ અમોએ શ્રી ગોકુલેશ પ્રભુની સૃષ્ટિમાં ઘણા ગામોમાં મુસાફરી કરી પ્રાચીન હસ્ત લિખીત પુસ્તકો મેળવી મહાન્ પરિશ્રમે તૈયાર કરી વૈષ્ણવ વર્ગની સમક્ષ મુકીએ છીએ. આશા છે કે અમને યોગ્ય મદદ આપી તેના ગ્રાહક થઈ પોતાનું નામ નોંધાવી આભારી કરશોજી.

આ ગ્રન્થમાં શ્રી ગોકુલેશજીનો બાલ્યાવસ્થા, યુવાવસ્થા. અને વૃદ્ધાવસ્થાનો એમ ત્રણ સુશોભીત ફોટાઓ કે જે આ ગ્રન્થ માટેજ ખાસ તૈયાર કરાવેલા છે તે આવશે.

આ ગ્રન્થના બન્ને ભાગ ભેગા, જાડા ચીકણા કાગળમાં, સુંદર છપાઇ, મજબુત છીંટનું પાકુ પુઠું, અને ત્રણ ફોટા સાથેના થશે. આટલું છતાં તેની કીંમત ફક્ત રૂ. ૨-૦-૦ **બે રૂપીઆ રાખી** છે.

અગાઉથી થનાર ગ્રાહક પાસેથી **ચાર આના** ઓછા લેવામાં આવશે.

લલ્લુભાઇ છગનલાલ દેસાઇ. ચંગપોળ, ખતરીપોળ-અમદાવાદ.

દરેક વૈષ્ણવે પોતાની પાસે રાખવા લાયક.

વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ ભાગ ૨ જો.

નીચે મુજબ પ્રકરણો સાથેનો આ અપુર્વ સંગ્રહ કે જેમાં ઘણાં અપ્રગટિત ધોળ પદનો સમાવેશ કરેલો છે.

(૧) નિત્યની શ્રી ઠાકોરજીની સેવા કરવાનો પ્રકાર. (૨) બાર માસિક ઉત્સવનાં કીર્તનો (૩) વલ્લભાખ્યાનને મુળ પુરૂષ (૪) શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ, તથા પરચુરણ (અપ્રગટિત) પદ અને ધોળ (૫) શ્રીનાથજી આદિ સાતે સ્વરૂપનાં પદ અને ધોળ, (૬) રાસપંચાધ્યાયીનાં ધોળ, ગોપીગીત, યુગલગીત, ભ્રમરગીત, (નંદદાસજીકૃત), (૭) વસંત, ધમાર, ડોળ, હોરી, રસીઆ ખ્યાલ વગેરે (૮) વૈષ્ણવ મહાત્મ્યનાં પદ અને ધોળ, અષ્ટસખાનાં, ધોળ (પ્રાચિન પુસ્તકોમાંથી મેળવ્યાં છે) ચોરાશી વૈષ્ણવનાં ધોળ સાથે. (૯) ચિંતવનનુ ધોળ, વૈરાગ્ય શતક, સૂરસાઠી, સૂરપચિશી, વગેરે, (૧૦) દિનતા આશ્રયનાં પદ વગેરે, ઉપરાંત શ્રીમહાપ્રભુજી તથા શ્રીગુસાંઇજીના સેવ્ય શ્રી ઠાકોરજીનાં સ્વરૂપ પ્રગટ થયાનો પ્રકાર, પ્રથમ કોણે સેવા કરેલી, હાલ ક્યાં ને કોને માથે બિરાજે છે. તેની માહિતી સાથે તેમજ **શ્રીવલ્લભાચાર્યજી** તથા **શ્રીયમુનાજી**ના સુંદર ફોટા પણ આપ્યા છે. સુશોભીત પાકુ પુઠું. છતાં કી. **માત્ર ૦-૮-૦ આઠ આના.**

નિત્ય નિયમના પાઠ તથા ધોળ.

આ પુસ્તકમાં શ્રીવલ્લભાખ્યાન, મૂળ પુરૂષ, શ્રીયમુનાષ્ટક, ૪૦ પદ ધોળ, શ્રી સર્વોત્તમ પાઠ, ધોળ, ષોડશ ગ્રંથો, નવરત્ન ધોળ વગેરે, આપવામાં આવ્યું છે કે જેનો વૈષ્ણવોએ હમેશાં નિત્ય નિયમ પૂર્વક પાઠ કરવો જરૂરનો છે. અને તેવાજ પાઠ તથા ધોળનો આ સંગ્રહ એકઠો કરેલો છે. **લગભગ ૮૦ પૃષ્ટનો સંગ્રહ ગુજરાતી ભાષામાં આપેલો છે. છતાં કીં. ફક્ત રૂ. ૦-૨-૦ બે આનાજ** રાખી છે.

લલ્લુભાઇ છગનલાલ દેસાઇ, ચંગપોળ, ખતરીપોળ—**અમદાવાદ.**

"ब्रह्मसंबंध काव्यम्

આ ગ્રંથમાં શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્યજીએ જીવોને ચોરાશી લક્ષ યોનિમાંથી મુક્ત કરાવી પરબ્રહ્મની સાથે સંબંધ કરાવવા માટે ઉપદેશેલો "બ્રહ્મસંબંધ" મંત્ર કે જે ૮૪ અક્ષરનો છે, તેને અનુસરતા ૮૪ શ્લોકથી વર્ણન આપવામાં આવ્યું છે. તેમજ ગુરૂ શિષ્યના સંવાદ રૂપે ૭ પ્રશ્નોથી બ્રહ્મસંબંધ વિષે થતા આક્ષેપોના સપ્રમાણ પ્રત્યુત્તર" ઘણીજ અસરકારક રીતે આપેલો છે. વળી બ્રહ્મસંબંધના ભાવ રૂપે "શ્રીસિદ્ધાન્ત રહસ્ય ગ્રન્થ" તથા "સિદ્ધાન્ત રહસ્યનું ધોળ" ઉપરાંત શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્યજીનો ઘણો સુંદર ફોટો પણ આપવામા આવ્યો છે. છતાં કીં. ૦–૬–૦ છ આનાજ રાખી છે.

☞ આ તથા અમારાં બીજાં પુસ્તકો મળવાનાં ઠેકાણાં.

૧ લલ્લુભાઇ છગનલાલ દેસાઇ, ચંગપોળ, ખતરીપોળ. અમદાવાદ
૨ પ્રસિદ્ધ બુકસેલરો ... ... અમદાવાદ
૩ શ્રી પુષ્ટિમાર્ગીય પુસ્તકાલય ... ... નડીઆદ
૪ દા. બેચર મેઘજી. પુરા બજાર ... ... રાજકોટ
૫ રા. રા. મોતીલાલ દામોદરદાસ. શ્રીજીના મંદિર પાસે... ભરૂચ
૬ કીર્તનીઆ. બળદેવદાસ કૃષ્ણદાસ, ભુલેશ્વર, શ્રીદાઉદજીની ગલી શ્રી સાત સ્વરૂપની હવેલી.... ... ... મુંબઇ (૨)
૭ રા. રા નરોતમદાસ ગોવરધનદાસ કોઠારી... ... દેવગડ–બારીયા
૮ મોદી મોજીલાલ લાલચંદ. ... ... વાડાશીનોર
૯ રા. રા. શા. હીરાલાલ ચુનીલાલ ... ... વીરપુર
૧૦ ગાંધી પુંજાલાલ રણછોડદાસ ... ... મોડાસા
૧૧ પરી. હીરાલાલ બળદેવદાસ. બજારમાં ... ... કપડવણજ
૧૨ મકનજી જુઠાભાઇ મુગટવાળા ... ... શ્રીનાથદ્વાર.